

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

INFORMATIKAI ÉS ÜZLETI HETILAP

WWW.SZAMITASTECHNIKA.HU

XVII. ÉVFOLYAM 11. SZÁM

2002. MÁRCIUS 12. ÁRA: 295 FORINT

Jöhet az MMS

Készülék már lesz az új szolgáltatáshoz

7. oldal

Felismerések

Két magyar program, karakter- és hangfelismerésre

10. oldal

Kint a helye?

Megéri-e az informatikai forráskihelyezés?

16. oldal

A digitális jövő...

A World Internet Project első hazai eredményei

22. oldal

Tiltakozó szolgáltatók

Az internetes díjmegosztásról szóló – és az utolsó pillanatban megjelent – miniszteri rendelet megismerése után sokan már előre látták: nagy vita lesz a számszavú szabályozás értelmezéséről. Lett is.

Az első lépést az ügyben az internetszolgáltatók tették meg: levélben fordultak *Stumpf István* kancellár-námminiszterhez, s a Matáv szerződéstervezetét kifogásolták, amely a díjmegosztási rendellelhi eredően az internetszolgáltatók feladatává tenné a számokra átadott díjrész beszédését.

Március 7-én a Hírközlési Döntőbizottság elvi jelentőségű döntést hozott ebben a témában – tájékoztatta a sajtót *Frischmann Gábor*, a döntőbizottság elnöke. A döntés részleteinek ismertetése előtt elmondta: azért nem látározat szült lelett, mert a HDB nem jogosult jogszabály-értelmezésre, csak konkrét ügyben látározhat, beadvány pedig nem érkezett, hiszen a szerződésföldési folyamat nem indult meg. A tárgy fontosága viszont szükségessé tette a véleménynyilvánítást. A döntés szerint a távbeszélőszolgáltató nem kötelezheti egyoldalúan az internetszolgáltatót az internetszolgáltatás elérése távbeszélő-hálózatot "keresztül" elnevezésű szolgáltatás díjának számlázására, ha tehát a két szolgáltató

másfépp nem állapodik meg, akkor a díjat a távbeszélőszolgáltatónak kell beszédenie. Az indoklás szerint a vitatott szolgáltatást a távbeszélőszolgáltató adja, ezért kell neki beszédenie az érte járó díjat is. A bizottság azt is kimondta, hogy a két szolgáltatónak hálózati hozzáférési szerződést kell kötnie egymással. A bizottság azért nem foglalkozott a

"150 forintos kedvezmény" néven ismert matávosi tarifa-díjmegosztás kérdésével, mivel nem érkezett hozzá ilyen igény – választás kérdése az elnök.

Ezek a döntések nem tekintendők azonos joghatásúnak, valamely konkrét ügyben hozott határozattal, nincs közvetlenül kötelező jogervényük.

(Folytatás a 4. oldalon)

HP-Compaq: közelebb a fúzió

Az elmúlt héten két olyan esemény történt, amely valószínűbbé – de korántsem biztos – teszi, hogy a március 19-én, illetve 20-án tartandó közgyűléseken a részvényesek áldását adják a Hewlett-Packard és a Compaq frigyre. Először az intézményi befektetők (nyugdíjalapok, egybekei tanácsadására szakosodott Institutional Shareholder Services (ISS) adta ki jelentését, amelyben a fúzió megszavazását tanácsolja a részvényeseknek. (A HP részvényeinek 57 százaléka van intézményi befektetők kezén és 23 százalékuk fizet elő az ISS szolgáltatásaira. Gyakorlatilag az összes szakértő úgy véli, hogy az ISS szava komoly befolyással lesz a szavazás végző kimenetelére, mivel a leszármazottak családjai, illetve támogatók bírtokában a részvényeknek csak 18 százaléka van. Az ISS elemzése szerint a HP vezet-

se egyszerűen mérte fel, milyen hatással lesz a fúzió a vállalatra, beleértve az esetleges bevételcsökkenéseket is. Az ISS szakértői is osztják *Walter Hewlettnek*, a fúzió leghevesebb ellenzőjének azt a nézetét, hogy az egyik legkomolyabb feladat a két cég integrálása lesz, ugyanakkor a fúziós tervek, mondja a tanulmány, messzeemenően figyelembe veszik az eddigi mega-egyesülések (nem utolsósorban a Compaq-Digital ügylet) tanulságait.

Ami a másik fúzióparti fejleményekről illeti: az amerikai Szövetési Kereskedelmi Bizottság (FTC) ellenvetés és változtatás nélkül fogadta el a tervezett ügyletet. Közleményük szerint a fúzió semmilyen fontos piacon nem veszélyeztetné a szabad versenyt. Korábban hasonlóképpen vélekedtek már az Európai Unió és Kanada illetékes hatóságai is.

SCHOPP ATTILA

Kíváncsi polgárok

Naponta 10-12 ezer látogató, összesen 15 ezer regisztrált felhasználó és élénk érdeklődés a fórumok iránt – ezek a 3 hónapja üzemelő kormányportál első tapasztalatai, hangzott el március 6-án azon a sajtóbeszélgetésen, amelyet *Talács Viktor*, a kormányportál főszervezője és *Kleinheisz Gábor*, az Informatikai Kormánybizottság főcsoportfőnöke tartott.

(Folytatás a 4. oldalon)

Lesz-e verseny?

A Hírközlési Döntőbizottság (HDB) jóváhagyta a Matáv referenciatárlatát az előfizetői hurok átengedéséről. A hírközlési törvény ügy rendezelike, hogy igény esetén a volt monopolizáltató köteles hálózatainak "autóbusz mérföldjét" (az előfizetői hurok) megnyitni versenytársai előtt. A Matáv most jóváhagyott referenciatárlata (MARUO) a hurokátengedési műszaki és pénzügyi feltételeit rögzíti.

(Folytatás a 6. oldalon)

Átszervez a Baan

Ismét átszervezések elé néz a vállalatirányítási rendszerfejlesztő ismert Baan. Az Invenys PLC, a céget 2000 augusztusában megvásároló anyavállalat a nyereségesség növelésére ezután más időpon sorozatokat fel szervezett egységeit. Az új stratégia szerint a Baan olyan területekre is kiterjeszté szolgáltatók képességeit, mint a projektfejlesztés és az alkalmazások testreszabása.

(Folytatás a 4. oldalon)

MI NEM EGYSZERŰEN FELUGROTTUNK
AZ INFRASTRUKTÚRA VONATÁRA.
MI FELÉPÍTETTÜK AZT.

Itt az ideje, hogy a tények magukért beszéljenek. Még jóval azelőtt, hogy versenytársaink szótárába az "infrastruktúra" szó bekerült volna, mi már annak kiakasztásával foglalkoztunk. Az általunk bevezetett Unicenter® a piacra kerülés óta az eBusiness infrastruktúra menedzselésének globális mértékadó rendszerévé vált. De nem álltunk meg itt – a biztonsági és tárolási szoftverek terén szintén világszínre vagyunk. Szoftvereink naponta több mint 180 millió tranzakciót bonyolítanak le, 50 milliárd USD értékű elektronikus adatforgalmat védenek és 40 millió értéktámszói műveletet hajtanak végre. A szakértelem nem születik egyik napról a másikra. 25 évnyi kemény, célratörő munkánkba került, hogy a legjobbakká válhatunk. Úgyhogy amikor azt mondjuk, hogy Ön biztos lehet abban, hogy 18 000 alkalmazottunk mindegyike a világ bármely részén olyan szoftvereket és szolgáltatásokat nyújt Önnek, amelyekről eBusiness vállalkozásának sikere függ, akkor azt valóban komolyan gondoljuk.

Computer Associates™

HELLŐ, HOLNAP | EZ A COMPUTER ASSOCIATES | AZ eBUSINESS MENEDZSMENT SZOFTVER®

ca.com

©2001 Computer Associates International, Inc. (CAI). Vállalkozási írt említhet áru- és szellemi tulajdon, márkanevek, szolgáltatásnévvel és cégnevekkel az azonos bejegyzés eddig kullijának

ThinkPadek mobil Pentium 4-gyel

Az Intel 1,6, illetve 1,7 gigahertzes mobil Pentium 4 processzoraival szerelte fel az IBM legújabb ThinkPad modelljeit, az A31-et és az A31P-t. Hasonló processzor más gyártók gépeiben is megtalálhatók, újdonság viszont az ATI Mobile Radeon 7800-as grafikus áramszere. Az A31P 60 gigabajtú merevlemez, 256 megabajtú DDR memóriát, DVD/CD-RW meghajtót, 15 hüvelykes FlexView képernyőt és 64 megabajtú videomemóriát tartalmaz - mintegy 3500 dollárért. Kívánságra az kiegészíthető Bluetooth vagy IEEE 802.11b vezeték nélküli kapcsolattal.

www.szt.hu/hirek_arch.php (2002. 3. 7.)

Közös merevlemez

Számítógépekben és szórakoztató-elektronikai eszközökben egyaránt felhasználható lesz az a cserélhető merevlemez-rendszer, amelynek specifikációján együtt dolgoznak a legnagyobb japán elektronikai cégek. A 2,5 hüvelykes formátumot használó iNDR előnye az lenne, hogy a tárkapacitás növekedésével a felhasználónak csak a műanyag tokba épített merevlemez kellene cserélnie készülékében. Ebben a méretben már 60 gigabajtú meghajtót is kaphatók, amelyek kapacitása sokszorosan felülmúlja a DVD-t.

www.szt.hu/uj_sag_archivum.php (2002. 3. 7.)

TARTALOM 11. HÉT

AKTUÁLIS 4 **TERMÉK ÉS TECHNOLÓGIA 10** **TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK 16** **INFORMÁCIÓ ÉS TÁRSADALOM 22**

- 4 **TÁVKÖZLÉSI NAP PÉCSETT**
NÉGY az EGYEN
(HORVÁTH LÁSZLÓ)
- 5 **HAZAI IP-TELEFÓNIA**
Látni kell, hogy az IP alapú telefon már nem csak a külföldi szakirodalomban megjelenő érdekesség
(SOSRÁNY SÁNDOR)
- 7 **EMELT DÍJAL, MOBILIS**
Előbb-utóbb nemcsak telefonálásra, hanem információszolgáltatásra is szülnének szolgáltatások
(MALLASZ JUDIT)
- 7 **JÖHET AZ MMS**
(MALLASZ JUDIT)
- 7 **MULTIMÉDIÁS NYÍLT PLATFORM**
(MALLASZ JUDIT)
- 8 **CÉGVILÁG**
TÁRUL, MENT ÉS ARCHIVÁL
Új oldaláról mutatkozott be az általános rendszerfelügyeleti alkalmazásokról ismert Tivoli
(SERES IVÁN)
- 8 **WEB, VAM, MFG/PRO**
(MARTONYI ATTILA)
- 9 **VÉLEMÉNY**
KI NYOMOZZON?
A szürke- és fekete piac mindenkinél problémát okoz. De kinek a feladata a megoldás megkeresése?
(HEVES DÁBOR)
- 9 **TUDÁS ÉS KULTÚRA**
(ZMÁNYI KATALIN)
- 9 **MEGBÍZHATÓ LINUX**
(GÖRÖPPY ATTILA)
- 9 **OSM-TANULÁS ELOHÉN**
(MALLASZ JUDIT)

- 10 **FELISMERÉSEK**
Két olyan magyar fejlesztésű program érkezett a tesztlaborba, amely a számítógéppel igyekszik valamit felismerni: a Recognita OmniPage Pro T1 karaktereket, a FülEiek 1.0 pedig a beszédet
(HORVÁTH LÁSZLÓ)
- 12 **A LINUX 2002-BEN**
Sokak szerint a tavalyi év nagyon fontos és sikeres volt a Linux számára. Szerzőnk az amerikai elemzők véleményét és várakozásai alapján ad áttekintést a Linux helyzetéről
(TRAUTMANN BALÁZS)
- 14 **A WLAN HÁTTÉRE**
Jövő héten vezeték nélküli eszközököt teszünk; a mostani, bevezető cikkben a mozgatók álló IEEE 802.11b szabvány elméletét és gyakorlatát ismertetjük
(KÖRÖSNY ÖRÖGY)

- 16 **KINT A HELYEP**
Megéri-e kihelyezni az informatikai rendszereket működésükhöz?
(MARTONYI ATTILA)
- 17 **YÖRÖS KALAPBAN A HTCC**
Linuxos kiszolgálókat használ a távközlési szolgáltató
(TRAUTMANN BALÁZS)
- 18 **BANKOK A NETEN**
(MARTONYI ATTILA)
- 19 **UTAZÁS ÉS BIZTONSÁG**
Számos repülőtér és légvédelmi kezdett olyan termékeket és szolgáltatásokat tesztelni, amelyek az utazás és az utazók biztonságát garantálják
(ZMÁNYI KATALIN)
- 19 **VÉDETT WEBHELYEK**
(ZMÁNYI KATALIN)
- 20 **TANÁCSALTSÁGOK AZ EMBEREK**
A távközlési piac immáron liberális, de vajon mennyire ismeri a lakosság a lehetőségeket, az alternatív szolgáltatásokat?
(MALLASZ JUDIT)

- 22 **A DIGITÁLIS JÖVŐ TÉRKEPE**
Magyarország részt vesz a World Internet Project (WIP) programban, Desevewly Tibor és Fábán Zoltán vezetésével. A szakmai program 15 országban párhuzamosan, tíz éven keresztül vizsgálja az internetszolgáltatást és annak társadalmi hatásait. A csoport az első adatközlési átfogó elemzéséről májusban jelentet meg könyvet
(MÉNANCSK ZSOFIA)
- 26 **TESSÉK VÁLASZTANI!**
A www.valasztasi.info honlap újszerű internetes szolgáltatással áll a pártok, a közvélemény-kutatók, a média és a választók rendelkezésére. A pártok maguk tehetik fel a kérdéseket, a látogatók fórumokat alakíthatnak, és helyt ad az oldal hívteléseknak is
(ZMÁNYI KATALIN)

„Az új hírközlési törvény kidolgozása után, azaz már a módosító indítványok időszakában a törvényszövegben egyszer csak megjelent a távközlési szolgáltató és az internetszolgáltató közötti díjmegosztás elve, pontosabban az, hogy a két szolgáltató közt a díjmegosztás mértékét a Miniszterelnöki Hivatal szabja meg. Most, alig három hónappal a törvény életbe lépése előtt is világos már, hogy a megosztás nem egyszerű. http://www.szt.hu/uj_sag_archivum.php (2001/39)

Tiltakozó szolgáltatók

(Folytatás az 1. oldalról)

Az elvi döntés azonban egyértelműen mutatja a HDB álláspontját, és előrejelíti a konkrét döntést is, mivel az ügyben véleménynyilvánítói döntéshozatali tagok fogják konkrét ügy esetén is döntést hozni – tette hozzá Frischmann Gábor. Párnap esetén a HDB harmadik napon belül határozatot hoz.

„Az elvi döntés bizonyos pontjával nem értünk egyet, így a számlázással kapcsolatos ponttal sem” – válaszolta kérdésünkre Vígó Szabolcs *Katalin*, a Matáv értékesítési igazgatóhelyettese. „Véleményünk szerint a jelenleg érvényben lévő rendeletekből nem következ-

hogyan a díjat a távközlési szolgáltatóknak kell beszámítani, és amikor erre úgy lehetőséglünk lesz, szeretnénk is megvédeni a véleményünket. A rendeletek a partnerek közt távközlési szolgáltatói partnerviszonyt feltételeznek. Ebben az esetben a távközlési szolgáltatóknak kell számlázási kötelezettséget távközlési szolgáltatóként áll fenn. Ugyanis a rendeletek szerint az internetszolgáltató nyújtja, ezért számításra kötelezetté távközlési szolgáltatót is, ezért van az, ami a csomagok rendezetlenségét illeti: a Matáv folyamatosan felülvizsgálja a kedvezmények időszerezését, érvénybentartásának módját és idejét, változásairól azonban konkrét döntés még nincs.”

A 150 forintos kedvezményről az igazgatóhelyettes kifeje-

tette: ajánlatukban felváltották, hogy itt is érvényesüljön a díjmegosztás. „Most, amikor az elvi döntés így helyzetet állítja: a Matávot, a szerződéses feltevételeinket minden szempontból meg kell vizsgálnunk. Ezért úgy gondoljuk, hogy a következő napokban a Matáv megkeresi az internetszolgáltatókat, és az összes szerződéses pontot vagy megerősítjük, vagy valamilyen szinten módosítjuk. Emellett készek vagyunk az internetszolgáltatók ajánlatainak szerződéses megtárgyalására is. Ami a csomagok rendezetlenségét illeti: a Matáv folyamatosan felülvizsgálja a kedvezmények időszerezését, érvénybentartásának módját és idejét, változásairól azonban konkrét döntés még nincs.”

REVÉSZ GÁBOR

Átszervez a Baan

(Folytatás az 1. oldalról)

Az új fellállásban a Baan már nem a szoftverszereplő tató, hanem egy frissen létrehozott részlegbe, amely teremtési irányítási technológiát és szolgáltatásokat kínál meghatározott iparágaknak (vegyésipar, élelmiszeripar, pégyipar). Az InvenSys a Baan-t magába foglaló részlegben kívül egy másikikat is megtart – az energetikával kapcsolatos üzletágak részlegét – míg más, az ipari védelemhez kapcsolódó egységekről megszabadul.

A fellépőállók mindenképpen jó hír, hogy az InvenSys hosszabb távon is számít a Baanmal, annak tehát biztos a jövője. Mielőtt az InvenSys meg-

viszárta volna, a Baan a világ harmadik legnagyobb ERP-gyártója volt, de 8 egymást követő negyedévben veszteséget termelt, és már a fenntartásért küzdött. Legutóbbi 5 negyedévé már nyereséges volt, és az elmúlt másfél évben 320 új ügyfelet nyert meg magának. Most újabb piacok nyílnak meg a Baan előtt.

A másik fontos változás az, hogy az eddigieknél nagyobb súlyt kap a szolgáltatásokra, a felhasználóknak így nem kell külső tanácsadókat felkérniük a bevezetéshez és a testreszabáshoz. A cél az, hogy a vállalat alkalmazása váljon teljes szoftverprojektek végigvezetője. A Baan magyarországi tevékenységé a

Partnerek

A Baan az alábbi InvenSys-leányvállalatokkal kerül egy részlegbe:

The Foxboro: folyamatvezérlő eszközök gyártása
Wonderware: gyártóüzem-automatizálási szoftverek fejlesztése
Triconex: ipari biztonságellenőző rendszerek
APV Systems: folyamatvezérlő rendszerek
Euroalarm Controls: hőmérséklet- és folyamatvezérlő eszközök

jövőben is változatlan lesz: a gyártót képviselő, de attól függetlenül Datag Team továbbra is érdekesíti a szoftvert, és vállalja annak teljes bevezetését is.

SCHOPP ATILIA

Kíváncsi polgárok

(Folytatás az 1. oldalról)

Mint elmondták, a szolgáltatások (az ingatlan-, a gépjármű- és a cégnyilvántartás adatai) iránt volt a legnagyobb az érdeklődés, és sokan várják a szolgáltatások teljesebbé tételét: szeretnék például, ha a portál közelbe az ingatlanajánlások nevét. Klienchen Gábor tájékoztatása szerint minden fejlesztésük szoros összefüggésben van a működésüket befolyásoló szabályozások állásával, például az adatvédelmi vagy az államigazgatási törvénnyel. Megoldandó feladatok, hogy a látogatókat hitei érdemlően azonosíthatassák.

A fociportálonk véleménye szerint ez hosszú távú cél: egyrészt meg kell születnie a köztisztviselők elektronikus aláírásait kezelő szervezetnek, másrészt a különféle nyilvántartá-

sok tulajdonosainak döntései kell arról, hogy milyen szintű elektronikus aláírással kell azonosítani magát annak, aki az adatok iránt érdeklődik: ez a munka még csak most indul. A nyilvántartások pontossága már nem töltik függ, arra a nyilvánosság lehet jó hatással.

A webhely tartalma azonban ettől függetlenül is folyamatosan módosul, mivel az ügylérfásokat a szabályozás módosításainak megfelelően folyamatosan karbantartják, és az igényeknek megfelelően újabb és újabb adatbázisokat visznek fel a rendszerbe.

Feladatuk az is, hogy szélesebb körben ismertessék meg a webhelyt, ezért a következő hetekben 9 vidéki városban mutatják be a kormányportál lehetőségét.

REVÉSZ GÁBOR

Távközlési nap Pécsen

Március 19-én a Pécsi Tudományegyetemen a távközlési piac szabályozásáról tartanak konferenciát.

A rendezvény első előadója Heller Krisztina, a Westel Rt. távközlés-politika igazgatója, aki „Jogharmonizációs folyamatok a távközlés szabályozásában” címmel tart előadást. Orosi Renáta, a Hírközlési Felügyelet munkatársa a távközlési piac állami felügyeletéről beszél, Majtényi László egyetemi tanár a távközlés adatvédelmi kérdéseiről, Németh János Pál,

a Pannon GSM üzemeltetési igazgatója az egyetemes szolgáltatási kötelezettségről, Bocza György ügyvéd a távközlési szerződésekről, Ballai Éva szakértő az internet jogi szabályozásáról, Sallai Gyula egyetemi tanár pedig a technológiai fejlődésről és a jogalkotásról tart előadást.

A konferencia zárásaként az előadók részvételével kereskedelmi-beszélgetésre kerül sor. A konferenciáról további felvilágosításra a muhely@ajk.pte.hu levelemre kérhető.

Most érdemes licitálni!

www.szth.hu

A legmagasabb ajánlat
2002. március 8-án

41000 Ft volt!

Belinea 103025
17" monitor

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

Vetaro

Most érdemes licitálni!

www.szth.hu

KIKIÁLTÁSI
ÁR: 1 Ft!

Vezeték nélküli Genius
billentyűzet és eger

SZÁMÍTÁSTECHNIKA
Online

Vetaro

A licitálás utolsó napja: 2002. március 18.

Négy az egyben

A Hewlett-Packard március 12-én, a CeBIT megnyitására időzítve új, monokróm, többfunkciós készüléket mutat be. A kiadói felhasználásra szánt HP LaserJet 3300 mfp család 4 tagja sikágyas színes lapolvasóval készül, nyomatóműve pedig gyakorlatilag megfelel a LaserJet 1200-as lézernyomtatónak. Nyomatási és másolási sebessége ilyenformán 14 oldal/perc, a 600 pont/hüvelykes színes lapolvasást pedig közvetlenül alkalmazásba (esetleges karakterelismerés után) vagy e-mailbe is el tudja végezni.

A négy kínált típusból mindenki azt a terméket választhatja, amelyikbe a neki szükséges képességek vannak beletéve. Az alap a LaserJet 3300 – ez, nyomtatási, másolási és szkennelési feladatokat láthat el. A típus lapolvasóját 50 oldalas lapadagolóval látták el, ebből lett a LaserJet 3320. Ennek a készüléknek a tudása két irányban növelhető: egy G3-as faxmodemmel a LaserJet 3330-hoz jutunk, ha pedig – a csoportos felhasználás érdekében – kiegészítjük a hálózati elérést megadó HP JetDirect 310x nyomtatókiszolgálóval, akkor a LaserJet 3320n-t kapjuk.

A HP LaserJet 3300 mfp multifunkciós berendezés

Horváth László

Hazai IP-telefonía

Az IP-telefonról tartott szakmai konferenciát március 6-án a Compaq és a Cisco Systems. A csomagkapcsolt hálózaton használó telefon friss technológia, várható hűtéséről, az internethez való viszonyáról, alkalmazási lehetőségeiről és a vállalatoknak nyújtott lehetőségeiről *Peter Hall*, az Ovum elemzője beszélt.

A Cisco IP-telefon eszközeinek működését, a velük kialakítható rendszereket *Kovács Károly*, a cég rendszeremléke mutatta be előadásában. Az IP-telefonkészülék a LAN-kapcsoló egyik szabad portjára köthető, egyes típusok azonban megosztják a portot a számítógéppel. Az IP-hálózaton a telefonáláshoz tulajdonképpen még készülni sem kell, a Softphone nevű program révén egy hangkártyával, fejhallgatóval és mikrofonnal ellátott PC-ről is telefonálhatunk, bár ekkor a hangminőség általában elmarad a készülékektől. A rendszerben srúgós van egy átjáróra (gateway), amely kezeli a hangcsatornát és a jelzőrendszert. Az átjáró lehet önálló egység, de lehet az útválasztóba vagy a LAN-kapcsolóba illesztett modul. A PC-n futatható – CallManager program a rendszeradminisztrátor teendőket látja el.

A nagyretű LCD kijelzővel rendelkező Cisco IP-telefon a hangkommunikáción kívül számos egyéb szolgáltatást is nyújtanak. A hálózaton át lekerdezik az aktuális vállalati telefonkönyvet, hozzáférhetnek a felhasználó elektronikus postafiókjához. A rendszerhez a felhasználó cég maga is fejleszhet alkalmazásokat.

Magyarországon eddig több mint 3000 IP-telefon talált gazdára, a legtöbb projekt megvalósítása a Compaq nevéhez köthetik. Előadásban *Haraszti Attila*, a cég üzletigazgatója összevetette a hagyományos és az IP-telefon beruházási költség szerkezetét, illetve megvizsgálta, hogy milyen körülmények között kifizető az IP-telefon alkalmazása a hagyományos telefonnal szemben. Végül kitért a két rendszer fenntartási költségeire is.

Hazánkban az első IP-projektet a Compaq valósította meg az Úvatervnél. Az ott szerzett tapasztalatokról a vállalati informatikai osztályvezetője számolt be.

CsÖRIÁN SANDOR

A legtöbb

JOB
UNIVERSE

www.jobuniverse.hu

A legjobb

COMPUTERWORLD
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

Ha még nem fizetett elő a Számítástechnika informatikai és üzleti hetilapra most tegye meg! **Három hónapon át 12 lapszámot küldünk Önnek mindössze**

2 160 Ft-ért!

Amennyiben elő szeretne fizetni a Számítástechnika hetilapra kérjük, hogy a kitöltött kuponot küldje vissza! Ajánlatunk csak az **április 20-ig** beérkező új előfizetésekre vonatkozik!

Név: _____

Cím: _____

Telefon: _____

E-mail: _____

A megrendelőkuponot az alábbi címre kérjük:
IDG Magyarország Lapkiadó Kft.
1374. Budapest 5. Pf. 578., Fax: 261-5676

IDG
INTERNATIONAL DATA GROUP

Lesz-e verseny a helyi piacon?

(Folytatás az 1. oldalról)

A HDB döntéseivel szinte egy időben a Hírközlési és Informatikai Tudományos Egyesület ugyanebben a témában tartott klubestet. Ezen Horváth Pál a PaoTéllől hangosította: a piaci verseny nagyon erősen függ attól is, milyen gyorsan valósul meg az előzetési hurok megosztása. Ezt több tényező is befolyásolja, s egyelőre nem tudni, hogy a sebző vagy az akadályozó hatások lesznek-e erősebbek. Nyugat-Európában ugyan sokáig vajdától az így, de mára megint a jég, és nagy erővel folyik az „umbundling”. Németországban például már több mint 1 millió a teljesen megosztott vonalak száma.

A szakember képtelenségnek tartja a hírközlési törvénynek azt a kitételét, amely szerint a nagy piaci erőtől szolgáltatók (így természetesen a Matáv is) csak 2 évig kötelesek költsé-

alapon átengedni hálózatauk helyi szakaszát. Ennyi idő ugyanis nem elég az új szolgáltatók megérkezéséhez.

Horváth Pál az európai tapasztalás vesztélyforrása is felhívta a figyelmet. A helyi hurok megosztására legelőször akkor kerül sor, amikor az alternatív társaságok ADSL-t akarnak kínálni előfizetőknek. És fennáll a gyanu, hogy Nyugat-Európában ADSL-monopóliumok vannak kialakulóban. A volt monopól-

szolgáltatók ugyanis olyamira levehetik ADSL-kínálatuk árát, hogy a helyi hurok átengedésekor a csupasz részekért is többet kérhetnek az alternatívoktól, mint a tulajdon ADSL-szolgáltatásukért. Ha a volt monopólium-szolgáltatók ilyen árprést alkalmaznak, az új szereplőknek csúszkás sincs versenyre az ADSL-piacon.

Villám Irtván a Matávól úgy véli, hogy a helyi hurok átengedése Nyugat-Európában után késett, mert a liberalizációt át-

az új szereplők még jó darabig csak a távolsági piacra akartak belépni. Ennek az az oka, hogy a helyi szolgáltatásoknak nagy a beruházási igénye. Magyarországon várhatóan ugyanez a tendencia érvényesül majd, hisz február 28-ig nem érkezett a Matávhoz hurokmegosztási kérelmek.

A szakember néhány fontos tudnivalót is ismertetett: megosztásra csak a réz alapú szaka-szág alkalmaznak, az optikai és a rádiós hálózatok nem. A Matáv csak azt az előfizetőt burkol engedni, mert az EU-ban csak 2000 végén látszott napvilágra az a rendelet, amely kötelezővé teszi a hurokmegosztást, csak akkor több mint egy évtől el teheti a valódi indulatú demót. Jótaná-
gy véli, hogy a magyarországi hurokmegosztás jövője – amely elsősorban az ADSL jövőjét érinti – a Matáv referenci-ajánlatának tartalmától, a Matáv gyakorlati magatartásától, valamint a kábeltelevíziós társaságok kábelhálójának ajánlatának versenyképességétől függ.

Hurokmegosztás és DSL-hozzáférés néhány európai országban, 2002 január

	Ausztria	Franciaország	Németország	Svédország	Egyesült Királyság
Összes előfizetői vonal	3 846 000	34 000 000	49 400 000	5 970 000	28 500 000
DSL és volt monopólium-szolgáltatótól	111 500	400 000	2 000 000	141 000	136 000
Teljesen átengedett vonalak	3 800	400	423 624	1 953	164
Ebből DSL az alternatívától	1 500	400	100 000	1 953	164
DSL aránya/DSL összes (%)	1	0	5	1	0
Összes DSL-tervezett vonal	3	1	4	2	0

(Forrás: ECTA)

MALLASZ JUDIT

CLASSYS Informatikai Kft.
A KFT. Számítástechnikai Support Kft.

1078 Budapest, Tótkör 1. 20-41
Telefon: +36 1 236-0800
Fax: +36 1 236-4373
Hírlevél: www.classy.hu
E-mail: info@classy.hu

Államigazgatási Alkalmazások területén

CLASSYS Alkalmazások szakterületén

- Programozás az állami közszolgálatok számára
- Közigazgatási rendszerek fejlesztése
- Alkalmazások fejlesztése
- Alkalmazások karbantartása, felújítása
- Alkalmazások tesztelése, integrálása

További tevékenységek szakterületén

- Függetlenség
- Hírközlési ügyek
- Információs menedzsment
- Visszafejtési és más feladatok elvégzése
- Alkalmazások karbantartása

Adatok analízise szakterületén

- Alkalmazások fejlesztése
- Alkalmazások karbantartása
- Alkalmazások tesztelése

Pénzügyintézi Alkalmazások területén

CLASSYS Alkalmazások szakterületén

- Számviteli rendszerek fejlesztése
- Pénzügyi rendszerek fejlesztése
- Pénzügyi rendszerek karbantartása

Elektronikus szállítás, elektronikus pénzügyi szakterületén

- Elektronikus számlák
- Elektronikus pénzügyi rendszerek
- Elektronikus számlák
- Elektronikus pénzügyi rendszerek

Teljesen átengedett vonalak területén

- Elektronikus számlák
- Elektronikus pénzügyi rendszerek
- Elektronikus számlák
- Elektronikus pénzügyi rendszerek

Elektronikus szállítás, elektronikus pénzügyi szakterületén

- Elektronikus számlák
- Elektronikus pénzügyi rendszerek
- Elektronikus számlák
- Elektronikus pénzügyi rendszerek

1047 Budapest, Szécs 1. 31-05
Tel: 239-61-08 / -47, -48
Fax: 239-61-03
2393 Vár, Dvák 6. 616
Tel: 071 314-882
Fax: 071 314-908
E-mail: info@fibex.hu
Internet: www.fibex.hu

Légy Egy Nagytól!

CAT6Plus

Színeltérű kábelvezető rendszer 25 év tapasztalattal

Független tesztlaborok által letesztelt és tanúsított CAT6 rendszer

Megfelel a Classé előírásoknak és a szabványtervezésben előírt paramétereknek

10000

KeSzo Kft.

1005 Budapest V., Fák Miksa utca 8.
Telefon: 332-8717, Fax: 302-6198
E-mail címek: sales@keszo.com
Internet: www.keszo.com

Quest disztribúció!

Internetes regisztrált szoftverek
Hívjon egyet ajánlatunkért!

TRAD SaaS PM Year1	242.800.483.000.003.000
SQL Navigator Pro	415.000
Photoshop 6.0.0.0	310.000 / 138.000
Adobe Acrobat 5.0 / aggr.	138.000 / 49.000
Norton Internet Security 2002	23.000
Norton Antivirus 2002/00	18.000 / 11.000
Paint Shop Pro 7.0	40.000
SyGate Softel és Router 3 users	15.000
Winlets Std. 3/6 users	30.000 / 52.000
SkiaScreen E-Mail Server 6 / 12 / 24 mailb.	89.000 / 125.000 / 158.000
ACC-See 4	24.000
Windows Commander 3.0	11.000
Far 1.95 / FAR 3.0 Hun is	19.900 / 19.900
WinZip 11.1 / Pop3 Suite	15.000 / 13.000
ARJ regisztrált	16.000
Nero 5.5 a CD-ív, digitális védelem!	22.000
Easy CD 3.0 Platinum	23.000
Cool Edit	28.000
WinRar for Linux, NT	104.000
Macromedia Flash 5.0 PC	159.000
AutoCAD 2000	719.000
Delphi 6 / 6 Prof.	220.900
Code Edit	28.000
WinRar for Linux, NT	104.000
PagesMaker 7 Win9x/NT	20.000
QuarkXpress 4.1 / Mac/Win	382.000 / 309.000
TextMaker szótárak teljes állományok	
A-M Hangos Rajzok	8.000/16.000
6-M Hangos Rajzok	12.000/16.000

Árak az átl. nettó ártalponhoz.

Jelentesse meg állásírdetését a Számítástechnika karrier és oktatás oldalán!

További információ:
Kanfai Horváth Andrea
Telefon: 474 8860973, e-mail: khandi@tdy.hu

A szerkesztőségi anyagok visszellenőrzését az

F-Secure Anti-Virus

programmal végezzük, melyet a 2F2000 Kft., a szoftver magyarországi képviselője biztosít.

© 2000 Számítástechnikai és Szolgáltató Kft.
Cím: 1016 Bp., Margitfa 15. Tel: 484 7700 Fax: 484 7700
Web: http://www.2f2.hu/infocentrum

Emelt díjjal, mobillal

Technológiai céget alapítottunk hazánkban a Telenor. A 100 százalékban Telenor-tulajdonú, 20 millió forint alapítójú Digitaria Kommunikációs Rt. mászka megoldást kínál a GSM társaságok és a tartalomszolgáltatók (tévéműsorok, netezközi foglalkozó cégek, nyomtatott sajtó stb.) összekapcsolására. A Java és XML alapú technológia révén SMS-sel vagy telefonhívással – illetve a későbbiekben az SMS továbbfejlesztett változataival, EMS-sel és MMS-sel – elérhető, emelt díjas szolgáltatásokat nyújthatók.

Christopher A. Laska, a Digitaria megbízott ügyvezető igazgatója (aki egyben a Telenor Magyarország igazgatója is) elmondta, hogy a külföldi tapasztalatok szerint az emelt díjas SMS lényegesen jobb előfűl. Norvégiaiban például 2001-ben az SMS-forgalom befofűl jövedelem 20 százaléka az emelt díjas rövid szöveges üzenetek

ból származott. Ezzel szemben Magyarországon 2001-ben ez az érték gyakorlatilag egyetlen dollár volt a nullával.

A Digitaria mindhárom mobilitásasággal együtt akar működni; eddig a Pannon GSM-mel és a Westellel sikerült meg-

állapodnia. Az ügyvezető szerint a három mobilitásasággal egységes, rövid hívásokban kellene megállapodni. Így elképzelhető, hogy két-három év múlva Magyarországon is az emelt díjas üzenetek adják az SMS-forgalom 20 százalékát.

A Digitaria a GSM társaságok és a tartalomszolgáltatók között helyezkedik el, és technológiájával – kezdetben a meg-

felelő tartalom kialakításával is – az üzleti cél szereplőnek szeretne segítséget nyújtani. A társaság célja, hogy 2002 végére Magyarország vezetős MSZB szereplője legyen, továbbá az interaktív vállalkozó (iTVR) rendszerek piacán is az első három közterületen.

A szolgáltatáshoz szükséges berendezések Magyarországon működnek, a támogatás és a fejlesztés – egyelőre legalábbis – Norvégiában folyik. Később azonban – mondta Laska – elképzelhető, hogy a fejlesztés is Magyarországra kerül.

A Digitaria a Telenor harmadik magyarországi vállalata. A norvég fősztűző szolgáltató a Pannon GSM-nek nemrégiben letti kikötésorog tulajdonosa, de az internetszolgáltató kínáló Netxtrix is 100 százalékosan birtokolja. Képviselői irdója, a Telenor Magyarország Kft. 2000 augusztusában kezdte meg működését.

MALLÁSZ JUDIT

Nem csak a 30-asoknak

IVR rendszerű és különféle SMS alapú – normál, illetve emelt díjas – interaktív telefonos szolgáltatásokat a Westel is kínál. A Tele-Westel üzletvezetője, Vámos-Hegyi Attila elmondta, hogy több mint 5 éve vannak a piacon: részint a technológiát biztosítják a szolgáltatókhoz, részint alkalmazásfejlesztéssel foglalkoznak. Emelt díjas SMS alapú szolgáltatásokat jelenleg a Westel előfizetőinek nyújtanak (a szolgáltatást tavaly ősszel indították),

nem emelt díjas alkalmazásai azonban elérhetőek a másik két mobilitásasággal hálózatról is. Ez azt jelenti, hogy a különféle promóciók alkalmazások, információszolgáltatások vagy például az adótanácsadó-telefon-száma hozzáférhető. A TeleWestel tárgyalásokat folytat a másik két GSM társasággal, hogy emelt díjas SMS szolgáltatásokat rövidesen a 20-as és a 70-es előfizetők is igénybe vehessék.

MALLÁSZ JUDIT

Jöhet az MMS

Multimédiás telefonokat mutatott be a Sony Ericsson. A szórakoztató eszközként is használható, színes kijelzős készüléket a magyar piacon 2002-ben folyamatosan hozzák forgalomba. Az első, a T681-t áprilisban lehet megvásárolni.

Mivel az európai mobilpiac lassan kezd felébredni, a jövőben előtérbe kerülnek a készülékesek, azaz egyre nagyobb igény lesz majd a korszerű, MMS-kompatibilis készülékekre, mondta Wagner Tibor, a Sony Ericsson közép-kelet-európai igazgatója. Az öt hónapja alakult vállalat célja, hogy 5-éven belül vezető szállító legyen a mobil multimédiás eszközök piacán.

Kezdeti kínálatuk alapvetően a felső kategóriába tartozók – a csúcscategóriás PR80-as (képpanor) például beépített kamerát is tartalmaz – de a későbbiekben fókuszotaban nyitnak az olcsóbb, egyszerűbb multimédiás készülékek felé. A Sony

Ericsson 2002-ben tésztékben 10-12 százalékos részesedést akar elérni a mobiltelefon-piacon. Wagner legalább ilyen eredményt szeretne Magyarországon is. A társaság azt is bejelente, hogy globális, a mobil multimédiás tartalomra és alkalmazásokra vonatkozó megállapodást kötött a Sony Group tagjával, valamint licenccserződést írt alá a Java technológiáról a Sun Microsystemsszel.

MALLÁSZ JUDIT

Multimédiás nyílt platform

A hálózati alapú értékűvel kommunikációs szolgáltatásokhoz (hangposta, MMS stb.) szükséges szoftverek és rendszerek fejlesztésére szakosodott Converse azt tervezi, hogy képviselői irdóját nyújt Magyarországon. Mint Benjamin Levy marketingigazgató a budapesti sajtótájékoztatón elmondta, a Converse megoldása teljesen nyílt platformú, azaz bármilyen rendszerszállító berendezéssel együttműködhet. Eddig több mint 380 mobil és vezetékes távközlési szolgáltató választotta a Converse-t, köztük a Matáv, a Pannon GSM, a Vodafone és a Westel (hangposta és SMS). A társaság most az MMS-piacra összpontosít. Jelenleg 12 pilótarendszerű fut, a francia Bouygues Telecom például február végén tette le a voksát a Converse MMS központja mellett.

Levy hangsúlyozta, hogy az MMS lényegesen bonyolultabb, mint az SMS, hiszen tartalmaz számtalan változati és kombi-

Benjamin Levy: folytak a tárgyalások

nációkkal kell előállítani és eljuttatni a címzethez. Komoly feladat többek közt a felhasználók nyilvántartása, engedélyezése, címzése, továbbá a számlázás és a különféle átkötölések elvégzése. A Converse-nél azt is rendkívül fontosnak tartják, hogy a hagyományos készülékek is együtt tudjanak működni az MMS-központokkal. Így érhető csak el a megfelelő nagyságú felhasználói bázis, a WAP hálózati elterjedés.

A Converse képviselői tárgyalnak a magyarországi mobilitásasággal.

MALLÁSZ JUDIT

CÉGVLÁG

MÁRCIUS 15-ÉN a Be bezérte működését és kivetett részvényeit a Nasdaqról. Ezzel a Be vezetés lemondhat arról a tervéről, hogy az Intégek piacán alternatívát kínál a Windows ellenében. (Operációs rendszerét még tavaly eladta a Palmnak.) A két cég között februárban kört jogvita azonban folyik tovább – a Be tisztességtelen piaci magatartással vádolta a Microsoftot –, ezért a Be cégként nem is szűnik meg.

Schopp Attila

TALÁN VÉGSŐ FELVONÁSÁHOZ érkezett a négy éve tartó per az Egyesült Államok igazságügyi minisztériuma és a Microsoft között. Colleen Kollar-Kotelly bíró a megegyezés mellett és ellene felsorakoztatott érvek meghallgatása után eldöntö, hogy elfogadja, elutasítja vagy módosítja a megállapodást. Az első meghallgatásra a Microsoft, a minisztérium és a megegyezést támogató 9 állam képviselői fejtik ki álláspontjukat. Március 11-én a Microsoft és a megegyezést elutasító államok egyben is elkezdődnek a meghallgatások.

Schopp Attila

A CSŐDBÍROSÁG hozzájárulásával a Cogent vásárolja meg a PSINet amerikai hálózatait, és átveszi ügyfeleit is. Az egykor jól menő internetszolgáltató cég júniusban kért csődvédelmet. A PSINet azóta 10,2 millió dollárt eladta japán leányvállalatát a C&W-nek, Transaction Network Services részlegét pedig 300 millió dollárral az értékpapírgazdálkodó GTCR Golder Rauner cégnek. A Cogent tulajdonosává válásával a PSINet megmaradt vagyonnak többége is új kezekbe kerül. Az európai PSINet tulajdonában lévő PSINet Magyarország eladásáról is folytak a tárgyalások a potenciális befektetőkkel.

Schopp Attila

Tárol, ment és archivál

Az IBM eServer megoldásairól tartott szeminariumsorozatának második rendezvényén a Haitec Kft. ismertette, milyen vállalat tároló- és mentési rendszereket építhet ki a Tivoli Storage Manager révén. A Haitec elsősorban az IBM termékeire támaszkodva főként rendszerintegrációval foglalkozik, beleértve a mentési és archiválási eljárásokat.

Kocsis Zoltán, az IBM munkatársa áttekintést adott a vállalati rendszerekkel kapcsolatos követelményekről, majd öszszefoglalta, hogyan lehet a Tivoli-termékekkel eleget tenni ezeknek a követelményeknek (a biztonságfelügyeletben, a teljesítmény- és elérhetőségfelügyeletben, a tárolásfelügyeletben, valamint a konfiguráció- és működésfelügyeletben).

Lenkei Péter, a Haitec műszaki igazgatója előbb általában ismertette a Tivoli Storage Manager (TSM), majd a szoftver és hardver oldaláról is bemutatta. A TSM központosított, minden felélelő háttérrel-felügyeleti szoftver, mentésre és archiválásra is használható, méretezhető, finoman hangolható rendszer. Len-

ke azonban hangsúlyozta, hogy a TSM nem az alkalmazások folyamatos üzemeltetéséről gondoskodik, nem egyzónás háttérirkezelő szerver és nem is tárolófelügyeleti szoftver. Tiszta, mi értelme mentésnek (az ügyfél adatainak mentése a mentéskiszolgáló háttértárára az adatvesztések elkerülése érdekében), és mi archiválásnak (az ügyfél adatainak kimentése hosszú távú megőrzésre; voltaképpen egyedi vagy ismétlődő pillanatfelvétel valamely rendszerrel vagy annak egy részéről).

Végighaladt a TSM bevezetésének főbb lépésén: a bevezetés az igényfelméréssel kezdődik, a következő lépés a tervezés (a kiszolgálókapacitás felmérése, a kiszolgáló és az ügyfél méretezése, a mentéskiszolgáló méretezése), majd az implementáció, a kezdeti tesztelés, a testreszabás, az oktatás, a bővítés és a támogatás következik.

SERES IVÁN

online: www.ibm.com/products/solutions/storage/mes.html
www.haitec.hu

Web, vám, MFG/Pro

Az Atos Origin Information Technology Kft. az MFG/Pro vállalat- és termelésirányítási rendszerrel szerzett szakmai napot az elmúlt héten. A rendszert Illés Gábor tanácsadó mutatta be a résztvevőknek. A szakértő beszélt az ERP-rendszerek bevezetésekor felmerülő kérdésekről, majd kifejtette, hogy az MFG/Pro és ügyviteli folyamatai milyen választást adnak rájuk. Ezt követően Horváth Endre programfejlesztő tartott előadást az MFG/Pro internetes felhasználói felületről. A NetUI lehetőséget biztosít a távoli, weben keresztül elérésre mind az adatbevitelnél, mind pedig a lekérdezéseknél.

Tóth Tünde tanácsadó az Atos Origin-nek az MFG/Prohoz kifejlesztett magyar vámmódultját mutatta be. Mint elmondta, az elmúlt években a nemzetközi elvárásokhoz igazodó korszerű vámkézelési eljárásokat, valamint EU-konform jogszabályokat vezettek be. A vám mint gazdasági szabályzó nagyban befolyásolja a hazai piac kapcsolódását a külföldi piacokhoz, hiszen megdrágítja az importot, illetve megnehezíti az export-

ártu piacra jutását. A vám a forgalomra gyakorolt hatáson keresztül jelentősen befolyásolja a gazdasági folyamatokat. Ugyanezen idő alatt az informatikai rendszerek fejlődési tendenciája az, mutatja, hogy a szabványos, nagy integrált termelésirányítási rendszerekből kiszorult a vámszámlázási funkció, azaz egyre nagyobb jelentősége van az integrált rendszerhez csatlakozó lokális vámmóduznak.

Az Atos Origin ezért vámfunkciókkal egészítette ki az MFG/Proban kezelt gazdasági folyamatokat. A megoldás – a legkisebb változtatás elve alapján – együttműködik standard funkciókkal, és biztosítja a terméket nyom követését. Minden fizikai mozgással járó folyamat, amely érinti a gyártási, raktározási eljárásokat, lekérdezhető, így utólag is pontosan tudjuk, hogy állunk a vámszámlázásban. Tétélesen lekérdezhető az is, milyen változásokon ment keresztül a termék a belépési és kilépési pontok közt. A vámmegoldás szigorúan a lezárt készletmozgások alapján dolgozik.

MARTONFFY ATTILA

Autodesk Land Desktop 3 Magyar verzió

Méret-nagyságú egy építési-tervezési projekt annál nagyobb a tervezési csapata. A legkisebbi sem engedheti meg, hogy bármely tervező ne naprakész adatokkal dolgozzon. A megoldást az Autodesk Land Desktop™³ építési-tervezési szoftver kínálja Önnek, amely hamarosan magyar nyelven is elérhető lesz. A szoftver egyrészes platformon kínál az építési-tervezési tervezési adatok létrehozásához, megőrzéséhez és integrálásához. Az Autodesk Land Desktop tartalmazza az Autodesk Map™ szoftver legújabb verzióját is. További információkért látogassa meg a www.autodesk.hu honlapot.

autodesk®

Tudás és kultúra

Február 28-án „A tudás és a kulturális vagyon digitalizálása” címmel tudományos szimpóziumot rendezett a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Informatika Központja (BME IK). A bevezető előadásban Sük Zoltán, a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Kormánybiztoságának vezetője az információs társadalom hatásairól beszélt. Hangsúlyozta, hogy az információs társadalom és a gazdaság elválaszthatatlan egymástól: a felhasználók munkavállalóként és otthon pihenő magánzemélyként egyaránt hasznélvezők az információtechnológiának adta új lehetőségeknél.

Esedy István, a Nemzeti Kulturális Örökség Miniszteriumának helyettes államtitkára szerint az információs társadalomban a múzeumok és a könyvtárak alapkövetést teljesítenek. Koránk nagy

kihívása nem is elsősorban az információ tárolása és közvetítése, hanem a hatékony tartalomkezelés.

Agoston György, a Magyar Televízió Rt. igazgatója a digitális televíziózásról és a digitális archívumok szereplőiről tartott előadásában úgy fogalmazott: az elmúlt tíz év „digitális és IT-évtized” volt a televíziózásban. Sok országban mégis mindmáig hiányosan dokumentált, nem megfelelően rendszerezett műsorarchívumok működnek. Gondot okoz a nagyon hosszú hozzáférési idő, gyakori a párhuzamos tárolás, és nehézséggel jár a hosszú távú megőrzés is. Olyan IT alapú digitális archívumokra van szükség, amelyek (szinte már) kórlátlan „near-online” hozzáférést adnak az adattartalmú tartalomhoz.

ZIMANYI KATALIN

Megbízható Linux

Szabad-e üzletileg kritikus fontosságú rendszereket Linuxra alapozni? Az Országos Magyarországi által rendezett konferencia előadói szerint feltétlenül. A Linuxra kapható már vállalatirányítási rendszerek és mértezhető adatbázis is, vagyis a technológiai alapok megvannak. Ha pedig az üzemeltetésre kerül a sor, a nyílt forráskódú operációs rendszerhez vállalat szintű támogatás is elérhető – jelentette ki Bodnár Csaba, a Mission Critical Linux Kft. ügyvezető igazgatója.

Elő demonstráció keretében mutatták be a „világ legolcsóbb futtatózó rendszer-

rének” nevezett Linux alapú megoldást; ezen az Oracle Real Application Cluster szoftverre gondoskodott a feladatkritikus alkalmazásokhoz: elengedhetetlen, nagy megbízhatóságot és rugalmasan mértezhető adatbázis futtatására. Az egyéb Linux-környezetben is használható nagyvállalati Oracle alkalmazások között ismertették az Oracle9i Application Server és a Portal szoftvert.

Az előadások anyagai hamarosan elérhetőek lesznek a www.oracle.com/hu weboldalon.

SCHOPP ATTILA

GSM-tanulás előlőben

A Nokia GSM bázisállomás-árendszert adományozott a Budapesti Műszaki Főiskola Kandó Kálmán Villamosmérnöki Kara Híradástechnikai Intézetének. Az árendszert – egy bázisállomás-vezérlő alkotópont, valamint két bázisállomás – a Nokia Közvetlen utcai tesztállomásának részéteként, vele állando mikrotilumú összekötéstelesben nyújt lehetőséget tanárügyfelekre és a laborgyakorlatokra.

A hallgatók először a GSM-hálózatot, beállításait, programozását is vizsgálhatják, majd a tesztrendszerrel, hogy a tesztrendszerrel a GPRS, majd később a harmadik generációs mobilhálózati technikát is hozzáférhetővé

tesztik a főiskola számára. A Nokianak jelenleg nyolc felsőfokú műszaki főiskolával és egyetemmel van támogatási megállapodása. GSM bázisállomás-árendszert csak a Kandóknak működik.

MALLÁSZ JUDIT

VÉLEMÉNY

Ki nyomozzon?

A vámhatalóság statisztikái szerint tavaly nyolcmillió forintnyi illegális importtal próbálkoztak a számítógép-kereskedők. Pontosabban szólva, ennyit fedeztek fel a határon álló örök, s ezzel újaj áll-

ták a további kereskedésnek. Az összeg (gy is kellemetlenül magas, de még magasabb lenne – a többszörösére nőne –, ha valaki egyszer komolyan körülnézne a magyar piacot.

A körülnézés azonban egyre késik, és az érintettek pozíciójuktól függően méltatlankodnak vagy csodálkoznak. Ebben a helyzetben került sor arra, hogy az Informatika Vállalkozások Szövetsége egyik munkatársa kijelentette: a szövetség nem felelős a helyzetért, mert nincs nyomozati jogkör.

Pedig nem mondhatjuk, hogy a helyzet új volna. Sok éve már annak, hogy az IVSZ éves menedzserállománytöbbségét a vámhatalóság jelen levő vezetőjének az akkori árákat, és felszólították: mind

sürgősebben, sőt azonnal intézkedjen a legális kereskedelem megerősítése érdekében. Az intézkedés elmaradt, a legutóbbi időig csupán eseti megoldások születtek, s azok semmit sem oldottak meg, sőt ha lehet, csak növelték a zűrzavart, néhány hónappal ezelőtt például meglevő és emelőhányat okozta. Ez a helyzet – noha nem új – eddig csak néhány, a legális piacot fanatikusnak ragaszkodó kereskedőnek okozott gondot. Egy feltrútt piacot ugyanis az is megélt, aki nem nyúlt az ilyen sajátos eszközökbe, és nem is pincékben áruút nevetségessé végzte a munkáját, hanem normális boltban, normális körülmények között. A mostani recessziós időkben azonban már nem mindegy, hogy mindenki azonos feltételekkel indul-e, vagy vannak, akik sajátos áráikkal „versenyelőnyhöz” jutnak.

Igy aztán most, hogy a választások képeben a politika is megjelent a színen, rögzöveszté juttott a hatóságoknak, és eddigélig szigorúban nézzen körül a piacot. Az azonban nem juttott eszébe, hogy elfogadhatatlannak minősítse azo-

kat a számlákat, amelyeken, mondjuk, húz számlákkal alacsonyabb értéket tüntetnek fel a világpiaci átlagárral. Nem arról van szó ugyanis, hogy ezek a részegységek válnak nélkül érkezőek meg hozzá. Debozys! Ezek a hűk sokkal törvénytelőbbek annál, sem hogy ilyet tegyenek. Csupán annyit történik, hogy egy nyolcvan dolláros eszköz nekik – bizonyára a kereskedő ügyessége jövőből – csak nyolc dollárba kerül.

Itt érkezik el az alapkérdéshez: ki nyomozjon? Mert az biztosan rossz válasz, hogy a szakma vesse ki magából a tévelygőket, és az se sokkal jobb, hogy a szakmai szervezetek vegyék át a kizárólagos hatóság feladatokat, és nyomozó hatóságá minősülve tálán nyújtsák át a büntető fejt az igazságszolgáltatásnak. Ez csak ugyanabban a sokféle okból elmerésedést helyezhet vezeté, és amely a szakmai jogvédő szervezetek, és a magyarközösség közét most is fenáll. Súlyos hiba volna összekeverni a ható-

„...az se sokkal jobb, hogy a szakmai szervezetek vegyék át a kizárólagos hatóság feladatokat...”

és feladatöröket. A szakmai szervezetek kompetenciája ugyanis nem terjedhet túl az üzleti tisztesség kényes egyensúlyának fenntartásán ököddi etikai bizottságok működésén, a váms- és áfa-csallás viszont nem szakmai, hanem büntetőjogi kérdés.

A szakmai szervezetek feladata a hatóság munkájának támogatása. A támogatás pedig csupán abban merülhet ki, hogy ezeknek a szervezeteknek olyan szakértőket kell a vámhatalóságnak adni, akik rövid idő alatt – mondhatni, azonnal – és nagy biztonsággal el tudják dönteni, hogy egy adott szállítmány valóban azokat az alkatekreszt tartalmazza-e, amelyekről a számla szól. Emellett persze szóba jöhet adminisztratív segítség is, bár nem biztos, hogy a szakértőknek állítsák gyűjtésével kell foglalkozniuk, mert a listák nyilvánosak, így a hatóság maga is be tudja szerelni őket.

Ha pedig mindez megvan, akkor már egyértelmű a válasz: nyomoznia a hatóságnak kell. Reménykedjünk, hogy előbb-utóbb fog is.

REVEZS GÁBOR

Felismerések

Egymás után két olyan magyar fejlesztésű program érkezett a tesztlaborba, amely a számítógéppel igyekszik valamit felismertetni: a Recognita OmniPage Pro 11 karaktereket, a FülElek 1.0 pedig – új technikával – a beszédet. Horváth László vizsgáztatta őket, és arra jutott, hogy a maga területén mindkettő figyelemreméltó.

Pertze ha úgy vesszük, a Recognita OmniPage Pro 11 karakterfelismerő program évtizedes tudását egy napon sem lehet említeni a FülElek 1.0 beszédfelismerő segédprogram bonyolultságával.

Amnyi mégis igaz, hogy szinte egy időben – bár kétséggel nem egy napos – jelentek meg a piacon (a Recognita talán valamivel előbb), eljanni viszont már egyszerre jutott el hozzánk. Mindkettő magyar fejlesztésű, a munkája, és a Számítástechnika mindig örömmel ad hirt figyelemre méltó magyar termékeket. Az advarlás az úgy kívánja, hogy a tapasztaltabb, nagyobb tudású programmal kezdjük a bemutatást.

Szerkeszthető oldalak

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a Recognita fejlesztésének állapotát, és igyekszünk mindig meg-

vizsgálni a termékekben is tetőtől alig fontosabb állomásokat. A ScanSoft és a Caere cégek elmúlt évi egyesítése újabb lendületet adott az eldugott sikeres Recognita Plus 5.0 karakterfelismerő (ismert angol rövidítéssel OCR) program továbbfejlesztéséhez. Az új termékben a ScanSoft tudása egyesült a Caere és a Recognita tapasztalatával, így a Recognita OmniPage Pro 11 még nagyobb teljesítményre képes előznie.

Ahogy végigvettük a program újdonságait, mindjárt szembetűnt a nagyobb pontosság. Ez nehezen mérhető, de a készítőik szerint minőségi nyomon 99 százaléknál nagyobb a találati arány (gyakorlatilag a normál méretű betűkkel készült lezernyomatokon csak egy-egy hibát ejt). A találati arány a felhasználó híronféle felismerési módszer kombinálásán révén lett nagyobb, s így az OmniPage Pro jobban ráismer a kisebb betűkre is. Ennek jóvoltából sokkal gyorsabban megy a korrekció, hiszen keve-

sebbet kell javítani. A most bevezetett automatikus tanulás (IntelliTrain) arra szolgál, hogy az egyszerű már kijavított hibát a program ne kövesse el megint.

Az ebben a változatban megjelent színes és szürkéárnyalatos lapbeolvasás kétséges esetekben az árnyaltalmységre támaszkodva igyekszik pontosabban meghatározni a betűalakot. Érthető, hogy ezáltal az új program a faxokat és rosszabb minőségű másolatokat is nagyobb találati aránnyal ismeri fel.

A színes beolvasás a színes és szürkéárnyalatos felismerésben is hasznos. Fontos szerepet játszik abban is, hogy az új oldalelemző az eredetivel pontosabban megegyező oldalstruktúrát adjon vissza (1. kép). A végeredményül kapott dokumentumban nem csak a fontok lesznek közel azonosak az eredetivel: megmaradnak a szöveggel körbefolytatott grafikák, sőt a fejlécek, a láblécek, az oldalzámok és az iniciálék is. A Recognita OmniPage Pro 11 táblázatfelismerése fejlettebb, mint az elődje: nem csupán a keretes táblázatokat azonosítja (2. kép), hanem a vonallal nem határolt sor-oszlop alakzatokat is, s ezzel megfelelő forrást ad a táblázatkezelő programoknak.

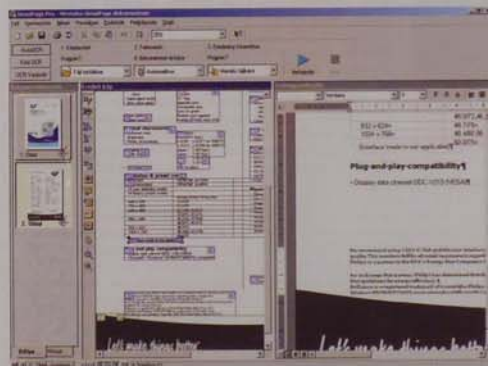
A Recognita OmniPage Pro 11 közvetlenül meghívható a számítógéppre telepített szövegszerkesztő és táblázatkezelő programokból, s ilyenkor mindjárt a meghívó programban keletkezik az eredmény. A felismert szöveget magából a Recognita OmniPage Pro 11-ből is elmenthetjük, többféle formátumban is, sőt a mentés előtt a beépített látványhelyes (WYSIWYG) teljes szövegszerkesztőben elvégezhetjük a szükséges módosításokat. A választható állományformátumok közül igen hasznos a HTML-kimenet – az az eredetivel megegyező eredményt ad (képekkel és hivatással) weboldal kialakításához, és külön is érdemes megemlíteni a PDF-formátumú kimenetet.

A Recognita OmniPage Pro 11-ben fontos újítás, hogy nemcsak szkennerrel lehet dokumentumot beolvasni, hanem az imént említett PDF-állományokat is: a program azokat is szerkeszthető dokumentumná alakíthatja át. Ez kényelmes megoldás lehet a népszerű,

1. kép. A Recognita OmniPage Pro 11 bonyolult szerkezetű dokumentumokkal is megbirkózik

2. kép. Egy PDF-áldomány helyes oldalszerkezetben való felismerése a Recognita OmniPage Pro 11-ben, kezelőfelületével

gyakran küldött és fogadott PDF-áldományok részleteinek további feldolgozásában.

A Recognita programban már régóta benne van a képállományok felismerése; ezek köre most kibővült az egyre terjedő Tiff-FX áldománytípussal is. Ha a beviteli eszköz mégis laposkópa lenne, akkor nagyon sokféle szoba jógó körülül, a képfeldolgozó segítségével a felhasználónak a szükséges optimális beállítás megtalálásában.

A Recognita OmniPage Pro 11 tudása nagyobb, mint volt, a kezelése mégis egyszerűbb lett. Az AutoOCR eszköz gombnyomásra végigviszi a teljes beviteli folyamatot, a kezdőket pedig az OCR-variázó segíti végig a folyamaton. Ha aknának, akkor természetesen közebevákozhatunk, s ha kell, könnyen és pontosan kiválaszthatjuk a bevoas-

dó zónákat. A megújult kezelőfelület egyszerűsíti a felismerési folyamatot, s pontosan visszatitkózi a dokumentum pillanatyai állapotát.

A Recognita OmniPage Pro 11 több mint száz nyelvű karaktereit ismeri fel,

ELŐNYÖK ÉS HÁTRÁNYOK

Recognita OmniPage Pro 11

- + Megnövelt pontosság és tökéletesítés lapozterek
- + PDF-áldományok fogadás, táblázatok felismerése

FülEiek 1.0

- + Egyedi személyiségű program és hangfelismerés
- + Egyszerű használat, alacsony ár

3. kép. A FülEiek 1.0 kezelőszíjja Elek néháy grimaszával

természetesen a magyar nyelvét is, s nemcsak a latin ábécés nyelvek karaktereit, hanem a görög és a cirill ábécéit is – még egyes nyelvi környezetben is. Újdonság a felismert szöveg hangos visszaolvastása: ehhez persze hangkártya kell a számítógéphez. Kérésre a szöveg-szerkesztő ablak megfelelő sora hangzik el megválasztható orgánnummal (férfi, női), sebességgel és hangerővel, de egyelőre csak hat európai nyelven – magyarul sajnos nem.

Szóbeli szerkesztőparancsok

Pedig milyen szép is lett volna, ha a Recognita parancsokat olvasó volna fel a FülEieknek, az pedig engedelmesen végrehajtotta volna őket. A Sigmoid Kft. által készített FülEiek 1.0 beszédfelismerő program segítségével ugyanis a legelterjedtebb szövegszerkesztő utasítható szóban, magyarul. A Microsoft Word for Windows 6.0 és újabb változatai – a Word 95, 97, 2000, XP – „értik meg” (a parancsok egy kis figura, FülEiek (3. kép) segítségével (a magyar mellett az angol Word is érti a magyar parancsokat). A hangfelismerés a programban nem a szokásos „betanításos módszerrel” megy (a beszélő hangjainak digitalizálásával, majd a digitalizált változatnak és a tárolt parancsmintáknak az összehasonlításával), hanem ígértes, egyedi módszerrel: úgy, ahogyan az ember éri a beszédet. A program tehát bárki beszédét felismeri, ha az a megadott szavakat a szokásos ütemben és hangerővel mondja.

A FülEiek 1.0 előre meghatározott 41 utasítást értelmez, és a parancsokat a Wordnek továbbítja. Ezek a szavak és szókötő a leggyakoribb szerkesztési feladatokra terjednek ki. Van közöttük egyszerű formázási utasítás (például középre zárás, félkövér, dőlt) és szerkesztési utasítás is (kivágás, felsorolás, oldaltörés). Bonyolultabb párbeszédablak-

kok is behívhatók előszóval (betűméret, stílus, menüs másként), ekkor egerrel vagy billentyűzettel kell választani, de a jóváhagyás már lehet szóban is (rendben, mégse). Ezáltal a felhasználónak nagyrészt az éleandó szövegre koncentrálnia, a szerkesztést némi gyakorlatot után beszédrel is vezetheti. Kezdetnek jól segítsé a programból hatófalda

– ott megtalálhatók a kimondható parancsok –, vagy egy szóbeli parancs (segítség): az a képernyőn mutatja meg a választásokat.

Itt a tesztáláshoz Windows 2000-en, Office XP-vel teszteltük a FülEiket. Hangverszközletek lé-

nyegében az operációs rendszert és a szövegszerkesztő futató gép, meg persze egy hangkártya és egy mikrofon. Fontos dolog, hogy használata vételekor kell állítani a felvételi jellemzőket. Elsőként a mikrofon erősségét és a mikrofon zajérzékenység szintjét kell beállítani, ugyanis ettől erősen függ a felismerés pontossága. A zajérzékenység a numerikus billentyűzet plusz és mínusz gombjával a munka bármely szakaszban növelhető vagy csökkenthető. A háttérzaj kiszűrésével javíthatjuk a felismerés hatékonyságát, sőt ezek által a szóbeli parancsok is szűrhetőek. Egyébként a parancsok is szűrhetőek. Egyébként ugyanis – mivel a beszédértés nem személyfüggő – minden véletlenül elhangzó parancs végrehajtható (ilyenkor is segít a visszavonás szó), hacsak a beszéd-egyetemes idejére gombnyomással el nem némiük a mikrofont. Ha a program nem ért valamit, akkor arról nem csak a kezelőszíj felirataiból értesülünk, mert még Elek is hümmög a hangszórón át (ez a hang kiiktatható). Ilyenkor normál kijelzés (nem szarjagfogás) kell megemléni a parancsot.

Tapasztalataink szerint – elég zajos környezetben teszteltünk – megfelelő beállítás mellett elég jó a felismerés pontossága; bizonyára elérni a készítő által becsült 95 százalékok.

A program reményeink szerint csak az első – ígértes – lépés egy olyan ábrán, amely végül egy tesztolási szöveges szóbeli utasításokat, diktáltást elő számítógéphez fog elvezetni. Ezt a programot (3990 forintos nettó árú) érdemes addig is kipróbálni.

+online: www.recognita.hu/magyar/omnipagepro_11.html
www.sigmod.hu/telek/telek.html
www.sigmod.hu/telek/archivum.php
 0201/10, 2002/41

A Linux 2002-ben

Elemzők szerint 2001 nagyon fontos és sikeres éve volt a Linuxnak fejlődésében, elfogadottságában és támogatottságában is.

A talán legjellemzőbb két esemény a 2.4-es rendszermag megjelenése és az IBM egyre erőteljesebb támogatása. Trautmann Balázs az amerikai elemzők véleménye és várakozásai alapján ad áttekintést a Linux helyzetéről.

A Red Hat 2001-ben a maga Linuxjának 7.1-es változata mellett új alkalmazások hosszú sorát jelentette meg: elektronikus kereskedelmi megoldásokat, egy adatházirányítási programot és az IBM S/390-es nagypécsen, illetve az Intel Itanium processzorával futtatható operációsrendszert. Legnagyobb elemfele, a SuSE Linux illog a már beváltatott technikához 7-es változat további finomításra, illetve az S/390-es nagypécses rendszerekkel és az Itaniumot támogató változat fejlesztésére fordította az elmúlt évet. Vajon mit tartogat kintieknek az informatikában nagy reményekkel várt 2002-es év?

Michael Tiemann, a Red Hat vezető technológiai munkatársa szerint a leendő vásárlók szemében az informatikai rendszerek nagyobb biztonsága lesz a legfontosabb, s általában nagy erővel igyekeznek elégettíteni a követelmények. A Red Hat külön biztonságtechnológiai részleggel nyitott a portálján, ott ki-ki elmondhatja, hogy milyen nehézségekbe botlott, s azt hogyan sikerült megoldania. Az itt felgyűjtött tapasztalatokból azután a cég is merítethet, meg a felhasználók is megoldást kereshetnek az általuk talált hibára. Mint Tiemann elmondta, a Red Hat 2002-ben legfőképpen a biztonság további növelésére törekedik, nem hanyagolja el azonban a nagy teljesítményű Linux-rendszerek irányát. Ezek fejlesztésében a Lawrence Livermore Országos Kutatóintézet is közreműködik. Tiemann szerint a nagy grafikai teljesítményű számítógépes rendszerek terén a Linux vihatatlan elsőbbséget szerez.

A SuSE vezető munkatársa, Holger Dröppig egyértelműen öze a 2002-es évről. Ő általában véve is hangsúlyozza a további fejlesztéseket; véleménye szerint a Linux további berakítást hőköl meg a pénzügyi és banki szegmensben, s ott nagy piactra találhat. A SuSE még az év elején megjelent az IBM pSeries/RS6000-es rendszereken futó Linux-változatot, de nem követi a Red Hatot az alkalmazások piacára. Dröppig jelölte szeretné a Sun Microsystems által fejlesztett StarOffice 6.0 igen fontos al-

kalmazás lesz, és eleget tehet majd a Linux-felhasználók üzleti alkalmazásai igényeinek.

Az IDC elemzőjének, Dan Kusnetzkynek a véleménye szerint a Linux sokkal közelebb kerül az abhoz, hogy a kiszolgálók nagyobb részének operációs rendszerétől választhassák a piaci szegmensnek többségében, s ez a Linux-piac felendülésének a jele. Még sok fejlesztés kell azonban ahhoz, hogy a 16 processzorral nagyobb rendszerek méretezhető legyenek a szimmetrikus párhuzamos feldolgozást végző (SMP) környezetben (és az egy egységben levő processzorokból több is ugyanazt a memóriaterületet használhassa), ezenkívül jobb eszközök kellenek a hálózati felügyeletéhez és karbantartásához. Kusnetzky fontosnak itelle meg a Linux „egyszerűsítését”: a Linux- vagy Unix-tapasztalatok nélküli vállalatok csak egyszerűbb Linuxot választhatnak operációs rendszerül; egy folyamatos reklámkampány arról igyekezik meggyőzni a vállalati felhasználókat, hogy a Linux „biztonságos választás” az 6 céljához.

Az IDC is a Linux további terjedéséről beszél, a 2002. évre szóló tiz-nevezetes jóslatában azt mondja, hogy a weboldalfejlesztésben az idei év lesz a Linux átörökének éve (lásd a *Számsítástechnika* ez évi 3. számának 4. oldalát). Figyelemre méltóan tartja a HP és az IBM egyre erősödő eközvetítését is a nyílt forráskódú megoldások és al-

kalmazások iránt, azután azt, hogy egyre több szolgáltató alapozza kiszolgálóinak működését nyílt forráskódú rendszere, és azt is, hogy a Linux együttműködik az IA64 alapú kiszolgálókkal. Al Gillen, az IDC egyik kutatója szerint érdekes helyzetberkinethet a unixos társadalom tagjai: már több mint egy évtizede hiábaválsan próbálkoznak szabványosodni a Unix változatát, s most megjelhet, hogy a Linux fog megbirkózni ezzel a feladattal. Elég különösnek tartja, hogy

a Unixok között az API vagy az ABI szintjén a Linuxnal való együttműködés az ösziétek kapcsol: jóslata szerint őt év múlva igen nehezen lehet majd megkülönböztetni egymástól a unixos és linuxos szerverpiaci szegmenseket. Az asztali számítógépekkel, ha munkahelyi PC-k is, már egészen más a helyzet, itt ma sokkal korlátozottabbak a Linux-lehetőségek. Gillen azt nem tartja valószínűnek, hogy a Microsoft Windowst bármilyen vesztély fenyegetné em a terepen, hiszen a 2001-ben szállított szoftverlicencké majdnem kilenkszázaléka a Windows valamelyik változatának a licence volt.

Néhány fejlődő országban, különösen Kínában azonban más a Linux helyzete: jócskán előretört az ügyfél-kiszolgáló felépítésű rendszerek szegmensében. Ez, állapítja meg Gillen, különösen a kínai piacon figyelemre méltó, hiszen az 2010-re az IDC szerint a világ harmadik legnagyobb informatikai piacává válhat. A folyamatos fejlődés elől állomása alighanem az lesz, hogy Kínának 2002-re vagy 2003-ra nagyobb válik majd az információtechnológiai piaca, mint Kataradé vagy Olaszország.

Dan Gillmor, a *ComputerWorld* szemletrője legutóbbi kínai útnakindatásáig elemzve pontosan ezt hangsúlyozza. Ahogyan látja, Kínában és Amerikában nemcsak a (természetes) nyelvbén és az írásjelképek különbözőségén kívül a nagyobb boltokban kínált PC-k, ha-

nem abban is, hogy GNU/Linux operációs rendszerrel áruják őket - Amerikában viszont, ha csak nem Apple gépről van szó, eleve Windowszal. Erre az irányzatba még nem sok hatással van a fejlődő országoknak, azt azonban nyilvánvalóvá lehetik, hogy valami változóban van. Eddig értelemlenek látszott vállalati kiszolgálókra Linuxot telepíteni, kivált ha a nagy teljesítményű Unix-rendszerek felváltásáról volt szó; a vállalati informatikai rendszerek munkakörülményein azonban a Linux már a közeljövőben is vetélytársa lehet a Windows alapú rendszereknek. Ezt valószínűvé teszi sok, a további terjedéséhez szükséges fejlesztés is. Ebből meg kell erősíteni azt a képet, hogy a Linux megbízható operációs rendszer, ezenkívül szükség van a mai sokszínű hardverválasztékhoz elengedhetetlen sokféle vezérlőprogramra és a felhasználók által könnyen kezelhető grafikus felületekre.

Gillmor úgy véli, hogy az alkalmazások területén biztatóbb az összepek. A felhasználóknak a Sun által fejlesztett StarOffice 6 adhat megfelelő megoldást - ebben benne vannak a legutóbb használt irodai alkalmazások - a rendszergazdák szédig vetik az MS Exchange-be kapcsolódó, Linux alapú Evolution programcsomag dobogóját meg - a Kínai termék - a leendő Linux-felhasználók zöme eddig ugyanis erősen szkeptikus a vírusfertőzések által erősen behatolt Unix-féleszerű levezetőprogram használatára, ha hozzá akar ferni a vállalati Exchange rendszerekhez.

A Microsoft működése arról tanúsít, hogy a technológiában használatba az „éppen jó” szemlélet, de ez sikerülhet a StarOffice-nak, az Evolutionnek és másoknak is - nagyszárendekelőtől oszóban. Ez a StarOffice-nak mehet a leg hamarabb - ha a fejlesztés elérik, hogy dokumentumformátumát (s a benne készült dokumentumokat) a Microsoft Office is kezelhesse. Gillmor véleménye szerint a Microsoftnak a webes szolgáltatásokra való átterése választásnak is közzelgő: ezzel reagál a leendő forráskódú felhasználók felől rá nyitott vesztélyre. A NET technológiával igyekezni ellenőrizni az internet alapját alkotó funkciókat - s kisajátítani őket, mint az asztali rendszerek világát. A nyílt forráskódú közösség azonban időközben igyekezik megteremteni a saját interpretálható webes szolgáltatásokat.

Az informatikával foglalkozó szakemberek, szervezettek segítségét keresnek egy olyan gazdasági környezetben, amelyben nem törekedhetnek luxusmoldásokra. A végük talán „áramlatmentesek” tesznek: olyan megoldást választanak, amely működik - és olcsó. ☐

12

SNOVA16

Beosztottai az adattárolási kapacitás bővítése miatt róják a fület, a támogatónál épp

most hajlottak végre a karcsúsítási programot, az informatikára százt éves keret pedig már régen kimerült.

Ne gondolja, hogy mindez csak Onnel fordulhat elő. Az adattárolási erőforrások iránti igény a világon mindenütt szédítő iramban növekszik. És ezt a jelenséget egyre több cég a saját bőrén is tapasztalja.

A gond csak azzal van, hogy egyelőre szó sem lehet nagyobb összegű kiadásokról. És bár a költségvetésnél további csökkentésekre kell számítani, a követelményszintjén esetében messze nem mondható el ugyanez. Nem kisebb tehát a feladat, mint a cég meglévő adattárolási erőforrásainak minden eddiginél hatékonyabb kihasználása.

Könnyítene a helyzeten, ha vállalati infrastruktúrája elég rugalmas lenne ahhoz, hogy az adatokat szabadon mozgathassa vegyes szállítói források származó eszközei között. A rendelkezésre álló kapacitást így mindig a kihasználhatatlanul változó adattárolási szükségletekhez igazíthatná.

A HP megoldotta a problémát. Federated Storage Area Management (FSAM) nevet viselő, leleményes megoldása gondoskodik arról, hogy ügyfelei a lehető legtöbbet tudják kihozni múltbeli, jelenlegi és jövőbeni beruházásaikból. Segítségükkel egyetlen vezérlőpultból, kényelmesen kézben tarthatja hálózata összes adattárolási erőforrását, más szállítótól vásárolt, illetve korábban beszerzett hardverelemeket is beleértve. És mindehhez egyetlen új munkatársat sem kell felvennie.

Látogasson el a www.hp.hu/aoli webcímre vagy hívja munkatársunkat a 382-1111/210-es telefonszámon.

Infrastruktúra: Önre gondoltunk.

invent

A WLAN hátttere

A jövő heti tesztben szereplő Wireless LAN eszközök az IEEE 802.11b szabvány szerint működnek. Röviden áttekintjük, hogy mit jelent ez elméletben és a mai gyakorlatban.

A villamosmérnökök szövetsége (IEEE) ebben a 802.11b számú szabványban írja le a 2,4 gigahertz frekvencia környékén, szűrt spektruma technológiával dolgozó rádiós adatátviteli eljárás; ezzel a módszerrel másodpercenként legfeljebb 11 megabájti adatmennyiséget lehet továbbítani. Ennek az ipari, tudományos és orvosi célokra fenntartott – ezért ISM-nek is nevezett – frekvenciasávjának a korlátozott adóteljesítményvel való felhasználáshoz nem kell engedély, ezek a készülékek tehát mindenféle bejelentési közzététel nélkül, bárhol telepíthetők. A mikroállamú sülők is ugyanezt a frekvenciasávot használják, de ez nem kell zavart az árterületben – hacsak nem „szárvízgő” belátók a sugárzás.

Hatótávolság

Némely furán szerint 30–100 méter a hatótávolság, de mérésbenm épületen belül nem ezt tapasztalhatunk: a 10–12 méteres távolság eléréskor nagyot esett a jelzést, majd a hálózat rendszeresen bontotta a kapcsolatot. A pontos távolság nehezen mérhető meg, mert több tényezőről függ: a távolsági sebességről, az antenna irányításról, a környezeti hatásokról (például a testelő személyről) és az időpillantról. „Széjjelen” azt tapasztaltam, hogy egy hirtelen mozdulat sokat ront az összeköttetésen: mintha az egység megszokná a környezetet, és alkalmazkodna hozzá. A hirtelen mozdulat után leromló jelvált azután visszajavul, mielőtt egy ideig nyugalomban van az egység. Az én ilyen hitvány kelt, ha valaki elmegy a készülék mellett. Ha meg éppen semmi sem mozog, akkor a jel erősebbé igazodik, ilyenkor sincs tehát nyugalom. Egy kicsit olyan ez, mintha a rádióállomások reagálnék mozgásukat figyelve. Szokatlanok az ingadozások (lásd az előzőt), de ennyit a jel-zaj viszony még kedvező, addig alkalmas az átvitel. Miből is emlékszem a helyzet, lassan az átvitel sebességére, a mindezt előrelételeg viszonylag egy alacsonyabb sebességre kaptam, vagy az 5,5 megabájtmásodperces, a 2 megabájtmásodperces vagy az 1 megabájtmásodperces átvitel – nyilvánvaló, mint a modém. (Megjegyzendő, hogy viszonylagos módosítások változás is történik.) Az átviteli helyzet javulásával azután a sebesség is felléphet.

Ezt az elméletet én a valóságban nemigen láttam helytállóknak, az egységek még 1 megabájtmásodperces fix beállításban is hirtelen elromlottak a 10 méter körüli határral, mintha csak távolságmérő lenne bennük. A szabad téren végzett mérésekben ez a határ egy kicsit messzebbre tolódott, és nem volt ilyen éles, körülbelül két méterre terjedt ki. Miből is az átvitel közepes minőségűvé vált, hamarosan eljött a vég.

Hálózati struktúrák

A vezeték nélküli LAN is többféleképpen alakítható ki, éppúgy, mint a vezeték LAN, persze az átkabélzás veszélyesebbé nélkül. Az egyik lehetőség az, hogy két gépet WLAN csatlóval látnak el, és azokat a csatlókort át tartják a kapcsolatot. Ezt ad hoc felépítésnek nevezik: úgy áll össze a hálózat, ahogyan sikerül. Ekkor persze nem lesz sem vezeték nélküli hálózati kapcsolatunk, se DHCP szolgáltatást, a különböző ügyfelek

egyenrangú és saját, beállított IP-című egységként veszik részt a munkában; ilyesmirre egy asztali gép és egy noteszgép együttműködése lehet példa.

Az „igazi” megoldásban a vezeték hálózathoz kapcsolódik egy (vagy több) ügyfélkezelő (ez/ke) és kapcsolódik a hálózati ez/ke(k) és kapcsolódik a helyi helyi vezeték hálózathoz, az meg sokféle kapcsolódhat tovább. Ezt nevezik „infrastruktúra” hálózati felépítésnek. Azért nem mondtam azt, hogy mobil egységek kapcsolódhat, mert lehetnek az ügyfelek stabil asztali gépek is. Előfordulhat, hogy gazdaságosabb WLAN-t kialakítani, mint kábelt, esetleg olyan az épület, hogy a kábelvezetés szoba sem jöhet vagy csak rövid időre kell a hálózat (vérsenyre a konferenciára stb.), ezért nem érdemes a vezeték kiépítését erőltetni. Mindenesetre a kapcsolási pontokhoz vezeték az elcsúszó eljuttatni az Ethernet hálózathoz; ha ez sem megy, akkor jönnek a nagyobb teljesítményű rádiós megoldások:

SZÓTÁR

Access Point, AP

Ernek az eszközök a segítségével csatlakozik a vezeték nélküli hálózati szegmens (BBS) az Ethernet hálózathoz. Fix felépítésű egység, sok esetben külső antennával.

Ad-hoc Network

Olyan WLAN, amelyben csak ügyfelek vannak: ilyet hívják IBSS.

BSS (Basic Solution Set)

Egymással vezeték nélküli kapcsolatot tartó eszközök együttese.

ESS (Extended Solution Set)

Két vagy több egymással átírdetésben lévő vezeték nélküli hálózati szegmens.

IBSS (Independent Basic Solution Set)

Egymással vezeték nélküli kapcsolatot tartó, vezetékes hálózathoz nem csatlakozó – vagyis független – eszközök együttese.

Infrastructure Network

Olyan WLAN, amelyben van előírt pont (AP).

ISM (Industrial, Scientific and Medical)

Ipari, tudományos és orvosi célokra fenntartott frekvenciasáv. Tartományja 2,4 és 2,5 gigahertz között van.

MAC (Media Access Control)

Eszközök által használt. Az eszközök valódi azonosító egységek között egyedi MAC-azonosító számuk is van – az alapján vehetők fel a kapcsolathoz kifizető vagy a kapcsolathoz bevonandók listájára.

SSID (Service Set Identifier)

Bejelentkezéshez azonosító kód. Különböz nem létező módon lehetnek.

WECA (Wireless Ethernet Compatibility Alliance)

A vezeték nélküli átviteli felhívózó órák tartása támogatására.

WEP (Wired Equivalent Privacy Encryption)

A vezeték nélküli egyenrangú személyes titkosítás.

A titkosítás az RC4 PRNG algoritmus használja 40 vagy 128 bites kulccsal.

Alapfelhívás nincs bekapcsolva a beírdetésben.

WLAN (Wireless Local Area Network)

Vezeték nélküli helyi hálózat.

azokban nagy nyereséget irányított antennák tartják fenn a kapcsolatot a hálózati szegmensek között.

Barangolás

A kis hatótávolság leküzdhető barangolással; ilyenkor több bázisállomást kell telepíteni, mint a GSM-rendszerben. Amíg az egyik állomással jó a kapcsolat, addig a készüléknek a bázisállomáson keresztül förtelenül viszi át az adatokat. Amikor csökken a jelzést, és a másik csatlakozási pontnak nő a jelzést, amint felé haladunk, akkor az ügyfél-egység átkapcsol az erősebb jelzéstű csatlakozási pontra. Az ügyfél akkor is átkapcsolhat az egyik pontról a másikra, ha mindkettő jól „látja”, de a két pontnak nem egyforma a terhelése, s ilyenkor a kevésbé terhelte pontot és irányt választja.

A jelzéstávolság miatti átkapcsolás sikerült megaptszálom, de azt nem tudtam kimérni, hogy az ügyfél akkor is átkapcsol-e, ha a jelzéstek hasonlóak, de az egyik állomáson már nagy a terhelés; ehhez egyelőre több mért és különbözőképpen terhelhető WLAN-rendszer lett volna szükséges. A rendszerből volt több, de a terhelésmentes és -változtatás már meghaladta a lehetőségeimet. Amint leszögeztem, hogy kompatibilis eszközök között a barangolás akadálytalanul működött.

Előfordulhat, hogy barangolás közben mobil ügyfélállomással egy másik hálózati szegmens „idegen” kapcsolódási pontjához közeledünk. Erre a 802.11b szabvány már nem terjed ki, és az csak az alsó két réteget írja le. Ezt a feladatot a hálózatnak a 3. rétegen kell megoldania. Ebben segít a mobil IP-cím használata: azzal az adatszolgáltatással az eredeti AP-től átkerülnek az idegen AP-hoz, és azon át érik el a megcélzott ügyfelet. (Ezt nem próbálhattam ki, mert kiderjed az átvitelváltás is tartalmazza nagy hálózati kellett volna hozza.)

Adatbiztonság

A vezetékben futó jelekről az hiszünk, hogy az UTP kábelék kevésbé miányag burkolata megvédi őket; tovább korántsem védi meg őket; a levegőben haladó jeleket viszont teljesen meztelennek tartjuk. Késztelen, hogy egy ilyen hálózathoz sokkal észrevetlenebb – még egy alacsony emelétről is – be lehetne kapcsolódni. Elég csak a típus ismeri, azután már csak egy belépési jelző kell; ez utóbbi persze a vezetékben világban is járva a behatoló ellenében. Erről írunk majd a Számítástechnika 2001/29. számában, de egy kis ismeretünk csak hasznos lehet. A védelemről szólván a 802.11b szabvány két fogalmat hozhat meg. Az egyik az SSID (Service Set Identifier); ez azonosító, amelyet a bejelentkezők küld az ügyfél. Ez gyakran a hál-

lázat nevéből áll, s titkosítatlan szöveg, könnyedén lehallgatható tehát, és egyetlen bejelentkezés elcsépsése után utánozható is. Ha csak erre alapozzuk egy új bejelentkező elfogadását vagy elutasítását, akkor nem sokat tettünk a védelem érdekében.

A másik fogalom már fontosabb a védelem szempontjából, s ez a WEP. Ez a rendszerek alapállapotában nincs bekapcsolva, a telepítés után tehát ez a védelem aktiválni kell a csatlakozási pontokon és az ügyfeleknél is. A WEP szimmetrikus, 40 vagy 128 bit hosszúságú titkosító és visszaféjtető kulcsot használ. (A Wi-Fi előírja a 40 bites kulcs használatának képességét.)

Két dolog esik a WEP hatálya alá: az egyik a hálózathoz való csatlakozás. Aki nem ismeri a hálózatban alkalmazott kulcsot, az nem is tud csatlakozni. A nyitott kommunikációban nincs titkosítva a csatlakozások elküldött szöveges üzenet, a WEP alkalmazásakor viszont már titkosítva indulnak a szövegek, és ha hibás a kulcs, akkor nem jön létre a kapcsolat. Ezenfelül a gyártók más védelmet is beépíthetnek a bejelentkezési eljárásba, de azokat a szabvány nem rögzíti.

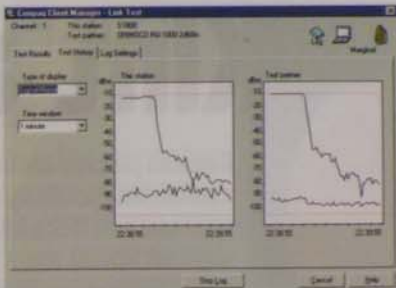
A WEP védi az adatfolyamot is. A

szabvány kétféle lehetőséget ír elő a kulcsokról. Az egyik esetben egyetlen alakulása van a hálózatnak – a hálózaton kívülnek titkos az adatfolyam; a másik esetben minden kapcsolathoz külön kulcs tartozik, a harmadik fel már a hálózaton belül sem értelmezheti az adatfolyamot. Ezek a védelmek a két alsó rétegben meghatározott, igen egyszerű védelmek.

A kommunikációk biztonságáért – ha szükséges – a magasabb szinteken további eszközök hívható segítségül: azok, amelyek egy vezetékes hálózatban is megvannak; hiszen a WLAN csak a fizikai adatátviteli (OSI 1), valamint az adatkapcsolati (OSI 2) réteget foglalja magába.

Élettani hatás

Környezetünkben egyre nagyobb a rádiófrekvenciás szmog, s az emberek jöhetnek nem látják a szmogot – egyre gyakrabban tartanak az ilyen berendezé-

A jel alakulása mozgó ügyfél esetén

sektől. Van bennük valamiféle perjesztett félelem a rádióadók (például mobiltelefonok) iránt, de nem tudjuk, hogy mekkora is ez a hatás. Azt se tudjuk, hogy hol van jelen, hiszen láthatatlan és körveve sem érezhető. Így azt mondják sokan: inkább ne, mintsem hogy utólag kelljen szembesülnünk az esetleges károsodással.

Az amerikai FCC a vezetékeskülli hálózati adókra 100 milliwattos ki-

meneti teljesítménykorlátozást ír elő. Ez igen csekély érték – mármint a mobiltelefonok hatóköri teljesítményéhez képest. De ha valaki fél, az ilyen egységektől, akkor ne üljön közvetlenül a csatlakozási pont közelébe, az sugározza ugyanis a legerősebb jelet, hiszen bármelyik állomás kommunikál, abban az AP részt vesz. Ha egy ügyfél csak figyel (nem kommunikál), akkor nem sugároz. A sugárzás hatása a távolság négyzetével fordítva arányosan csökken, és néhányszor tíz méterre

– aszerint, hogy milyen a környezet – a hasznos jel kisugárzása belesimul a háttérugárzásba. Az UTP kábelnek persze sokkal kisebb a környezeti kisugárzása (de sugároz az is).

Összefoglalva: a WLAN eszközöknek természetesen van kisugárzása, de napjaink sugárzó eszközei között talán ez okozza a legkisebb környezeti zavart.

KRIZSIÁN GYÖRGY

Vírusvédelem a Symantec-től

A Symantec vírusvédelmi megoldással minden becsesített pontba várakozó vírusoktól, a hálózati az átjárónál, az alap- és levelezőszervereken, egészen a munkasítónak – és minden más szoftverrel bőve platformokon működő. Ráadásul az ún. Digitális Immunitásrendszer automatikusan észlelheti a vírusokat, mielőtt azok elterjednének. További információért látogassa meg a www.symantec.hu weboldalunkat a vállalat megújított

Symantec és a Symantec logo az E.U. ajánlott védjegyek. ©2001 Symantec Corporation. All Rights Reserved.

TRENDEK ÉS MEGOLDÁSOK

Kint a helye?

A mostani gazdasági körülmények között a költségcsökkentés lehet a versenyben maradás egyik fő összetevője, a vállalatvezetők emiatt egyre csak azon törik a fejüket, hogy milyen munkáktól szabaduljanak meg, vagyis mit bizzanak másra. Nyilvánvalóan nem csak a nem stratégiai területekről lehet szó. De vajon tényleg megéri-e kihelyezni, mondjuk, az informatikai rendszer működtetését? – igyekszik a dolgok mélyére hatolni **Mártonffy Attila** egy, a közelmúltban lezajlott konferencián hallottak alapján.

Az outsourcing (OS) lényegi célja a költségek csökkentése, legfőképpen a munkaerővel kapcsolatos kiadásoké, mivel a fejlett országokban ez teszi ki az IT-költségek felét – idézte **Benedek Péter**, a Stratis Vezetői és Informatikai Tanácsadási Kft. tanácsadási igazgatója a Meta Group egyik felmérésének megállapítását a közelmúltban lezajlott Infopen CIO Fórumon. Fontos szempont lehet továbbá az OS-sel járó erőforrás munkastatusváltás, illetve – ha lézedei cégről van szó – az egy főre eső bevételi mutatók javulása. Van, ahol az üzleti rugalmasság javítása a cél, bár ritka, hogy ez is menjen, meg a költségek csökkentése is, mert a költségcsökkentéssel járó szabványosítás, konszolidáció általában nincs jó hatással a cégek reakcióképességre. Tárgyak szerint az OS-projektek leggyakrabban az oktatást, az elektronikus kereskedelmet, a webfejlesztést, valamint az alkalmazásomakó továbbfejlesztését bízzák külső erőkre. Az üzleti folyamatok kihelyezése éppen csak elindult, számarányuk 10 százaléknál is kevesebb.

A Meta Group becslése szerint az erőforrás-kihelyezésnek 2000-ben 120 milliárd dolláros volt a világpiaca, és a következő öt évben folyamatosan évi 15–20 százalékos növekedésre lehet számítani. Erőfűdni fog az infrastruktúrális jellegű szolgáltatások kihelyezése: ezen a területen lassan eléri a közüzemű megközelítést. Egy-egy részületen várhatóan kis, aggregatív OS-cégek fognak megjelenni, ezért a nagy ki-

helyezésszolgáltató cégek kénytelenek lesznek a nagyobb profitot hozó tanácsadás irányába fordulni. Az adatközpont típusú bérüzemeltetési (hosting) szolgáltatások területén viszont csököd vagy egyezőtől várható, mert a lecsillapult dotcom-láz miatt nagy kapacitásfelesleg halmozódott fel, s azt csak olcsón lehet értékesíteni.

A T-Systems debis IT Services Unisofware Kft. forráskihelyezési tanácsadója, **Kókai Dávid** szerint az erőforrás-kihelyezést sokan misztifikálják és bonyolultságban az informatika csúcának tekintik, holott a szállító oldaláról nézve elég szaraz dolgolórn van szó. A hihetetlen költségcsökkentési nyomás miatt valószínűleg egy gyártat kell üzemeltetni, s amit lehet szabványosítani, majd ezeket a szabványos elemeket kell megpróbálni többszörösen eladni, hogy meglegyen a kívánt hatóanyag.

Kókai a feladat nagyságának szemléltetésére a következő számításot végzi: ha 100 százaléknak tekintjük az éppen üzemelő IT-rendszer költségcsökkentését, akkor a felhasználó a szolgáltatót eleve 15–20 százalékkal kevesebbet akar kifizetni, hiszen ezért indítja az egész projektet. Az egyszerűsített kedvéért el lehet tekinteni arról, hogy a vevő által számított IT-költségszint a számlátlan rejtett költség miatt valószínűleg már eleve kisebb a ténylegesnél. De persze ami a vevőnek költség, az a szolgáltatóknak meg csak a bevétel, s abból a tulajdonos legalább 6–10 százalék nyereséget szeretne kihozni. A végeredmény az, hogy a szolgáltatások közel 30 százalékkal alacsonyabb költségcsintet kell

üzemeltetni a vevő IT-infrastruktúráját. Ez nagyon kemény feltétel, és általában csak hosszú távú projektekben valósítható meg, s csak akkor, ha a horizontális és vertikális optimalizálásban az ügyfelek közt szimmetrikus hatásokra számíthatunk.

A nagy OS-projektek egyébként a kölcsönös bizalomra épülő stratégiai együttműködések. Ezekben a szolgáltató sem tud hosszú távon extraprofitot elérni, mert akkor ellehetetlenül a piacon. A megbízó sem akarja azonban a végössgő kiszíngereit a szolgáltatót, mert akkor az hosszú távon működésképtelenné válik, és egy kényszerű szolgáltatóváltás hatalmas teher a megbízónak is.

Badnár László, az AAM vezető tanácsadója a BKV OS-szerződéséről a következőket mondta: mivel a vállalat eddig saját embereivel végezte az üzemeltetést, ezért nem nagyon voltak olyan dokumentumok, amelyek alapján mérhető paramétereket rendelhetné volna a megkívánt szolgáltatásokhoz. Először rendszerrel kellett a szolgáltatásokat, majd ki kellett dolgozni a mérési módszereket, és végül ezeket jogilag is kezelhető szerződésekbe kellett foglalni. Tulajdonképpen szolgáltatási szerződések bonyolult rendszerét dolgozták ki, s azokban arra is tekintettel kellett lenni, hogy szükség esetén a szerződéseket fel is lehessen bontani. A feladat sokrétűségét akkor érezték igazán, ha befejeződnek, hogy a szerződés akkor egyenletre meg kell újítani az infrastruktúrát, így a szolgáltató elemezés egészen mást ad vissza, mint amit árvelt.

Szabó József, a Coca-Cola informatikai igazgatója szerint a külső emberem *szintje* meg többszöröse a belső költségcsintnek, ráadásul gyakran igen hosszú betanulása van szükség. Véleménye szerint a helyzet idővel – az OS-cégek és az OS-projektek számának növekedésével – a párhuzamosítógok kihasználásával – a hatékonyság biztosan javulni fog. Figyelemre méltó az a szempont, hogy a szolgáltatási szerződések hosszú távon előre tervezhető átalánydíjjal határozzák meg a vevőnek, s ezzel a szolgáltatási nyílt le az időnként ellehetetlenül nyílttelés beruházás „lökéshullámi”, és hárítja tovább a vevőre. ☞

A két legnagyobb hazai OS-projekt

Az ország első igazi nagy informatikai erőforrás-kihelyezését a Magyar Vagyon Ék „kiszervezte” az óceáni PC karbantartását, cserejét, felhívásait támogatását, valamint az iradai kiszolgálók és vezény közpékegőriás kiszolgálók üzemeltetését. Az eszközökkel együtt 250 ember is állított a külső szolgáltató végébe, az EOS-hez. A számlázása és a belső ügyvitel, valamint az átláthatóság előlétesés azonban megmaradt a Magyar Vagyon Ék kezében.

A BKV szűkebb körbe tervezette ki a kihelyezést: 2 ezer szettl PC-re, 76 közpékegőriás kiszolgálóra és 10 HP/LX kategóriájú kiszolgálóra.

Az utóbbiakban az SAP alapú tranzakciós rendszer túl. A munkálatsák jókora része – munkáltatói jogutódlással – IT is átkerült a szolgáltató T-Systems debis IT Services Unisofware Kft.-hez. A BKV határozott idejű, tízéves szerződést írt alá, s ha a konstrukció sikeresnek bizonyul, akkor a szerződés új közbeszerzési eljárás keretében meghosszabbítható, még a tizedik év elótt. A BKV csak azokat az alkalmazásokat üzemeltetett tovább meg, amelyeket színgellegük folytán előbb-utóbb meg kell szüntetni, illetve most későbbre vagy indulnak – például a kontrollrendszer, a vezetői információs rendszer és az adattárház.

+online: www.szif.hu/ujsgaz_arhivum.php?3001301
www.atis.hu
www.unisofware.hu

Vörös kalapban a HTCC

Feleslegessé válnak a licencdíjak

Három éve innám annak, hogy a HTCC Rt., akkor talán meglepő merészséggel linuxos rendszerrel látta el kiszolgálót. Dékány Béla informatikai igazgató és csapata az azóta elletti idő tapasztalatairól, a közben támadt nehézségekről, a rendszer működésének jó oldalairól, illetve a további fejlesztésekről kérteztük.

A HTCC öt primer körzet távközlési szolgáltatója; ezek a körzetek az ország egymástól távoli vidékeire esnek. A békéscsabai és orosházi körzetek gyakorlatilag kiteszik egész Békés megyét, a másik három a salgótarjánai, a pápai és a sárvári primer körzet. Az egymástól nem kis földrajzi távolságra lévő hálózatok, kiszolgálóparkok felügyelete, karbantartása meglehetősen sok munkával jár és sok időt követelő feladat. A mindössze 35 fő informatikai csapat ezért úgy határozott, hogy sokkal hatékonyabb központ, felügyeleti központtal váltja fel a Matáv-tól örökölt megoldásokat.

Az 1995-1996-ban átvett területeken összesen hatvan ezer analóg távbeszélő-állomás működött, azokat az előfizetők hang- és adattovábbításra használták, s arra használta a szolgáltató maga is. A 2001-re 200 ezresre gyarapodott előfizetői tábor forgalmát már egy száz megabites, Cat5 kábelekre alapuló optikai gyűrű továbbítja.

Az átvett informatikai örökség ARCnet alapú, coax-kábeles novelles hálózat volt, 486-os munkaállomásokkal, sőt néhány – szinte már muzéumi értékű – XT-vel is. A fizikai komponensek fejlesztése után már a legkisebb teljesítményű számítógép is Pentium 166-os processzorral szerelt konfiguráció.

A szerverparkot alapjában a Novell termékek határozták meg, a hálózat felügyeletét és működtetését ezért a Novell NetWare 3.12-es és annál frissebb változataival oldották meg. A szoftverrel több bajuk is támadt, például igen nehézkes volt a távoli felügyelet, és költséges volt a rendszer hibáinak kijáratása, mert azt először esetre a kiszállók kérésére is terheltek. Az NDS struktúra bevezetése csak ideiglenes megoldást adon; bár a rendszer a tapasztalatok szerint működőképesnek bizonyult, de mindent összevéve nem volt megfelelő a teljesítménye és folyamatosan baj volt vele. A szerverciceregés frissítése anyagilag ennyire megterhelte a HTCC-t, emiatt az informatikai vezetők 1999-ben úgy határoztak, hogy más megoldást vezetnek be.

A szakemberek a költséghatékonyság elemzése és a lehetséges megoldások teljesítményének végiggondolása után Linux alapú rendszer bevezetését mellett határoztak. A nagyjából használt kiszolgálós szerverpark Red Hat distribúciójú Linuxot szolgáltattak; ez eredeti 5.0-s változat helyett ma már a 7.2-es fut. A distribúció kiválasztásában fontos szempont volt a többproceszoros rendszerek támogatottsága, s e tekintetben a Red Hat bizonyult a legjobbnak. Csak két kiszolgáló működik más operációs rendszerrel: Microsoft Windows NT – Oracle alkalmazások futtatására.

A távoli felügyelet a Network Information Service (NIS) adatbázisra alapul; a NIS-sel és a kiszolgálókon futó Samba szerveralkalmazással összefoghatók a kiszolgálók, s központilag kezelhetők a felhasználói jogok. Budapesten és Békéscsabán már az egységes NIS-rendszer működik, s a további fejlesztések beillesztése ebbe a rendszerbe a többi vidéki központot és

A HTCC körzetei és hálózata

NOVELL-VÉLEMÉNY

Bár a 3.x-es NetWare a maga korában (10-12 évvel ezelőtt) nagyon sikeres volt és igen sokan használták, szolgáltatásainak tekintetében egyáltalán nem hasonlítható össze a NetWare legújabb, 6-os változatával – szövegük a Novell Magyarországi szakértői azt a tényt, hogy egy három évvel ezelőtti platformváltást nem mal szemmel kell nézni. A NetWare 6 olyan tulajdonságaira hívják fel a figyelmet, mint az iFolder, az iPrint, a Native File Access – többek között a linuxos munkaállomások támogatására –, a 32 csoportonként bővíthető fűrt, a natív IP, illetve a webes felügyelet.

A Novell napjaink legfontosabb informatikai feladatainak megoldására – a különböző platformok és alkalmazások integrációjára, a hatékony rendszerfelügyeletre és a minden részletében biztonságos informatikai rendszer kialakítására – a különböző platformokkal (NetWare, Windows, Linux, Solaris stb.) együttműködő NDS iDirectoryt és a ra épülő (címlet alapú) hálózati szolgáltatásokat ajánlja. Az eDirectory 1993 óta folyamatosan fejlődik, és több mint 300 millió felhasználójával ma már széles körben használt címtárszolgáltatás az egész világon. Alkalmazói között olyan cégek találhatók, mint a British Telecom, a CNN, a francia adóhatóság (36 millió felhasználó), a Lufthansa, Magyarországon pedig a Vivendi és a Westel.

telephelyet is. A Red Hat Network jövőből a kiszolgálók karbantartása, felügyelete és frissítése s központilag végrehető el. A rendszerzárkák könnyen kezelhető webes felületen keresztül felügyelhetők a hozzájuk tartozó rendszerek, a NIS alapú hálózat bármelyik pontjánál. A Red Hat Network egyszerűíti a frissítéseket, hiszen azzal saját tükörkiszolgáló állítható fel, és a vállalati hálózaton belül is elérhetővé válnak a szükséges frissítések, nem kell mindig külföldi kiszolgálókhoz fordulni.

A Novell/Red Hatre való áttámasztás előkészítő tevékenység és tesztelés eredményeként egyetlen éjszaka alatt nagyobb zökkenők nélkül át lehetett állítani a teljes rendszert. Az „új világban” is voltak persze nehézségek; nem kis fejtöréssel járt például a Samba kiszolgálóalkalmazás konfigurálása és a felhasználók jogosultságainak, adatainak kezelése, valamint a titkosított belső adatforrások fenntartása. A menürendszer kihasználtsága is nehezítette a HTCC szakemberek dolgát, ez a helyzetben véleményük szerint a Cheyenne megjelenése változtatást hozhat.

A vállalati kiszolgálóparkba beletartozik a békéscsabai IBM AS/400-as rendszer; ez módosított a komplex OSS rendszert. Itt az okoz kisebb problémákat, hogy a kiszolgáló nem felügyelhető távolról, mivel az IBM Bosonova által követelt speciális 5250 terminálemulációra nincs linuxos változata.

A HTCC informatikusai maguk is fejlesztéseket megoldásokat, az ő munkájuk kijelölésére a Linux alapú tudakozórendszer kifejlesztése és üzemeltetése. A rendszer előbb egy Linux alapú adatbázisból, egy Delphi adatbáziskezelő alkalmazásból és Windows alapú ügyfélszoftverekből állt. Ennek egy teljesen linuxos, MySQL adatbázisra alapuló és az intraneten keresztül elérhető, webes grafikus kezelőfelületi alkalmazás leírta a helyét. A fejlesztés következő állomása a tudakozórendszer külső webes elérésének kidolgozása lesz.

A kiszolgálószoftverek cseréje után az asztali gép, a munkaállomások szoftverciceregés cseréje következik. A felmérésnek szerint ugyanis a munkaállomások nyolcvan százalékán a SuSE Linux-StartOffice párossal is elvégezhető a munka, csak a pénzügyi osztály számítógépein nem, mert a StartOffice egyszéres nem kezeli a pénzügyi feladatok elvégzéséhez szükséges Excel-makrókat. A disztribúció körül a meggyőzőt kezeletlenül SuSE Linuxot választották ki a HTCC szakemberei, hiszen a gépnek könnyen kezelhetőnek kell lennie, s ebben sokat számít, ha a dolgozók anyanyelvüket használhatják a grafikus kezelőfelülettel való párbeszédben.

A StartOffice-ban megvan a hétköznapi munkában szükséges valamennyi irrodai alkalmazás, szintén magyar kezelőfelülettel és súgórendszerrel. A szoftverciceregésen persze szereztek játszók az anyagi terhek is, hiszen a SuSE-StartOffice programcsomagokra való átállás után nem kell tovább fizetni az eddig használt Microsoft termékek licencdíját és frissítési díját.

Mindent összevéve elmondható, hogy az új rendszer – ha támadták is vele nehézségek – beváltotta a hozzáfűzött reményeket. A szabad forráskódú szoftverek a HTCC-ben tapasztalhatók szerint nagyvállalati, távközlési környezetben is bebizonyították azt, hogy jó az ár-teljesítmény arányuk, hogy megbízhatók és jól kezelhetők.

Bankok a neten

Az internetes folyószámla-szolgáltatást is adó bankoknak a tavalyi év végén 148 ezer lakossági és 19 700 vállalati online ügyfélük volt, 230 százalékkal, illetve 58 százalékkal több, mint egy évvel korábban – hívja fel a figyelmet a GKI Gazdaságkutató Rt., a Webigen Rt. és a Sun Microsystems Magyarország közös kutatása. Az ezáltal a pénzügyi szférán megvalósuló vizsgálódások szerint 2002 végéig várhatóan további 3 nagybank és egy kisbank indítja be internetes szolgáltatását. Ma hat bank és két takarékszövetkezet kínál folyószámla-szolgáltatást a weben, egy bank pedig befektetési jegyek értékesítésére használja ezt a csatornát. A bankok várakozásai szerint 2002-ben a lakossági internetes ügyfelek száma nagyjából 75 százalékkal fog emelkedni, a vállalati ügyfelek száma pedig körülbelül 50-60 százalékkal.

A GKI – számos más kutatásához hasonlóan – ennek a felmérésnek az eredményeit indexben összegyezte. A konjunktúrimérés azt számszerűsíti, hogy a magyar gazdaság vizsgálát szempontjait

nek várakozásai szerint az internetnek és az internetes alkalmazásoknak milyen hatások lesz az üzletmenetre. A kutatás négy kérdéssel mérte fel ezeket a várakozásokat: várhatólag hogyan alakul az internetes értékesítés és a beszerzés; az internet milyen hatással volt a társaság piacára; a társaság hogyan használja ki az internet lehetőségeit és vélhetőleg hogyan fogja ezután.

2001 negyedik negyedében a pénzügyi szolgáltatók internethasználati indexének értéke 11 volt, kisebb, mint az előző felmérésben adódó 17,9 pont. A pénzügyi szféra optimizmusa tehát mérhetően csökkent, bár ez a szféra még számít a piac további lendületes átalakulására és a szolgáltatást használók arányának növekedésére.

A bankok többsége főleg az internet-bezárkózó lakosságot, a vállalatok közül a kisvállalkozásokat veszi célba a maga internetes szolgáltatásaival. A GKI Gazdaságkutató Rt. felmérése szerint 2001 végén 1,6 millió 14 és feletti magyar állampolgár fért hozzá az inter-

nethez – otthonról, a munkahelyéről vagy iskolából –, a kisvállalkozásoknak pedig 70-75 százaléka szerzett internet-hozzáférést. A mobiltelefonos banki szolgáltatásokat használó lakossági internetes ügyfelek száma az 2001-ben 2,5-szeresére nőtt, a vállalati ügyfelek száma az ötszörösére.

A bankok 2002-ben igyekeznek tovább bővíteni az internetről elérhető banki szolgáltatások körét, illetve javítani szeretik a minőségét. Az újonnan piacra lépők az eddigi összes ismert internetes szolgáltatást kínálják az ügyfeleknek, a már a piacon levők pedig a webfelületek testreszabását, kényelmi funkciók bevezetését tervezik, valamint termékfejlesztéseket (például állandó általános megbízás módosítása, mobiltelefon-felhívás internetről).

Némely bank internet alapú CRM és marketing megoldások bevezetését is elhatározta.

A biztosítók 2001-ben díjbevetelüknek csak elhanyagolható hányadát szerzik interneten keresztül eladásokból.

Az internetes ügyfelek száma a bankoknál

2002-re a várakozások szerint csak néhányuknak sikerül majd ezt az arányt a még mindig igen csekély 1. százaléki felemelnie.

A biztosítók arra számítanak, hogy inkább a lakossági ügyfelek körében válik majd gyakoribbá az internetes értékesítés, minsem a vállalati ügyfelekben, az életbiztosítások ügyfeleit értékesítő felmélnek feltevései mind a két ügyfélcsoportban.

Ma hat értékpapírcégnek lehet megbízást adni az interneten át. A cégek arra számítanak, hogy 2002-ben valamelyes nőni fog az internetes ügyfelek száma.

BARTONFFY ATTILA

SMALL BUSINESS • BIG BUSINESS • E-BUSINESS

MAGYARORSZÁGI ORACLE FELHASZNÁLÓK KONFERENCIÁJA

SOPRON, 2002. ÁPRILIS 8-12.

JELENTKEZÉS: WWW.HOUG.HU

PÉNZÜGYI SZOGLYALATOK REAKTOR • TELEFONHÍVÁSKÖZVETŐ IRODA • KERESKEDELMEL ÉS SZOGLYALATOK • KOMMUNIKÁCIÓ • ÖNKORMÁNYZATI MEGOLDÁSOK • FELSOROLÁSI MEGOLDÁSOK • ADATBAZIS-KEZELÉS • ÜZEMELTETÉS • ALKALMAZÁSSZERVEZÉS • ALKALMAZÁSFEJLESZTÉS • PORTÁLMEGOLDÁSOK • ADATTÁRHÁZAK ÉRTELMEZÉSE • ÜZLETI INTELLIGENCIA RENDSZEREK • VÁLLALATI RENDSZER • ÜGYFÉLKAPCSOLATI MEGOLDÁSOK • ÉLLÁSI LÁNC MENEDZSMENT (B2B) • ONLINE SZOGLYALATOK (HOSTING, ASP) • TUDOMÁNY ÉS HANSD-ON TRÉNINGEK • DÍJNYERŐ BI-BEH, WEB SERVICES, PORTAL

TÁMOGATÓK: **COMPAQ** • **Sun** • **MES** • **HP**

EMC

FreeSoft • **KPMG** • **SYNERCON**

MÉDIATÁMOGATÓK: **SZÁMÍTÁSTECHNIKA** • **LEVELEK** • **ÜZLETÉRTÉK** • **SOFI** • **UPC**

ORACLE®

Utazás és biztonság

Világszerte számos repülőtér és légitársaság kezdett olyan termékeket és szolgáltatásokat tesztelni, amelyek így vagy úgy az utazás és az utazók személyes biztonságát garantálják.

Február első napjaiban három repülőtér (a dániai Billund Airport, az amszterdami Schipol és a londoni Heathrow), valamint a Virgin Atlantic Airways jelentette be, hogy különböző védelmi megoldásokat tesztel vagy indít el.

Bluetooth és írisz

Dániában Bluetooth-hálózatot helyeztek üzembe, és 300-500 önkéntes utas (repülőtérén belüli) mozgását követik vele. A kísérleti programban részt vevő utasok Bluetooth-kompatibilis eszközöket visznek magukkal, és a Billund Airport munkatársai azt tesztelik, hogy valóban nyomon lehet-e követni őket. A legfontosabb cél és szempont: azonosítani azokat az utasokat, akik feladták ugyan a poggyásznak, de maguk nem szálltak fel a gépre.

Amszterdami repülőteret üzemeltető Schipol Group NV egy úgymond önkiszolgáló határellenőrző rendszert kínál részben a homi, részben más repülőtereknek. Az íriszfelismerő technológián alapuló rendszert a Joh. Enschedé BV szállítja, és közös vállalatot készült alapítani a Schipollal.

A Schipol Group illetékesei egyelőre megbecsülni sem tudják, hogy mekkora piaca lehet a személyfelismerő rendszernek. Hollandiában eddig mintegy 1200 törzstusának adtak ki speciális útveletet. Ezeknek az utasoknak nem kell sorba állniuk, gyorsan, egyszerűen áthaladhat-

A NorthWest Airlines földi portálja

nak az automata útvelet-ellenőrző kapukon. London Heathrow repülőterén eddig 2000 törzstusának adtak ki írisz útveletet, legfőképpen azoknak, akik rendszeresen utaznak a British Airways és a Virgin Atlantic Airways tengerentúli járatain. Heathrow két termináljában több JetStream pilót telephettek, és az első tapasztalatok azt mutatják, hogy itt is zökkenőmentesen működik a rendszer.

Ügyféltől a portálig

Észak-amerikai laptársunk, a *Computerworld* a közelmúltban arról számolt be, hogy az Alaska Airlines CRM-szoftvert helyezett üzembe, hogy az utasok automatikusan értesülhessenek a járatok késéséről, illetve az utazással kapcsolatos változásokról. A Seattle-i székhelyű légitársaság nem tagadja, hogy a szeptember 11-i események hatására döntött

úgy, hogy korszerűsítse az ügyfélkapcsolat-kezelő rendszerét. A British Airways is a terroristámadás után gyorsította fel webes ügyfélszolgálati rendszerének bővítését. Nem mintha korábban nem tartotta volna fontosnak az ügyfélkapcsolatokat, csak éppen tudja, hogy a mostani megváltozott helyzetben még többet kell tenni az utasok megtartásért.

Az online utazási irrodákat világszerte legalább úgy sújtja a recesszió, mint a légitársaságokat. A Travelocity.com list a napokban tette közzé a december 31-én lezárult pénzügyi negyedév eredményeit. A texasi online utasok ügynökség bevételei erősen visszaestek, a nyereség (vagy veszteség) alakulásáról már szó sem esett a hivatalos közleményekben. Az elmúlt év utolsó negyedében a Visa International elindította kártyaútal-

donosainak számít interaktív utazási portálját. A www.visa.com online utazási weboldalon a nemzetközi utazási és szabadidős szolgáltatók, valamint kiskereskedelmi hálózatok teszik közzé ajánlataikat. A portálról világszerte több mint 600 turisztikai cég utazási, szabadidős és kiskereskedelmi ajánlatai tölthető le az utazás célállomása vagy a kiválasztott kategória szerint.

A webhely nemcsak az oldalakra látogató kártyatulajdonosoknak hasznos, hanem a kereskedőknek is, mert a vállalatok így több millió fogyasztóhoz tudják eljuttatni promóciójukat. A Visa online ajánlatkezelő programjával a kereskedők közvetlenül a helyi termináljairól tervehetik meg és illeszthetik be a maguk ajánlatait. A Visa-kártyákat elfogadó cégek, valamint az utazási irrodák tetszés szerint tölthetik fel kínálatukkal a webbelet. A vállalatok a hirdetés tartalma mellett maguk szerkeszthetik az oldal grafikaiját is. A Visa ellenőri a szöveg tartalmát, majd az ajánlat automatikusan felkerül a portálra.

ZIMÁNYI KATALIN

+online: www.schipol.nl
www.iriszfortravel.com
www.aa.com

Az Ön hálózata és a mi szakértelmünk közös üzleti siker.

Kapcsolat, mely nem bűnhőd, mégis mindenkit jelent von.

- Minden Partnerünk üzleti sikerének alapja ezonos. A kifogástalanul működő számítógépes hálózat - mely ha problémamentesen működik szinte észrevehetetlen - a siker elengedhetetlen feltétele. Egy jól átgondolt, folyamatosan fejlesztett, figyelemmel kísért hálózat hatással lehet az Ön cégének fejlődésére is.
- Az Answare Kft a gondolatmenetet szem előtt tartva alakította ki számítógépes hálózatok megvalósításával kapcsolatos szolgáltatásait, termékeit, melyek többek közt:
- hálózat audit
 - hang-adat integráció
 - IP telefonia rendszerek
 - Wireless megoldások
 - VPN hálózatok kialakítása
 - Hálózathasználati megoldások
 - Hálózathasználat - menedzsment
 - Rendszerintégyezés, üzemeltetés.

Célunk, hogy partnereink igényeit felmérve egy komplex rendszer megvalósításával megteremtjük azt az információs hálózatot, mely alapot jelent az üzleti sikeréhez.

1149 Budapest, Angol u. 34.
Telefon: 467-1120
Telefax: 252-2879
www.answare.hu

Védett webhelyek

A légitársaságok weboldalainak üzemeltetése a szeptemberi 11-i támadás óta a lehető legnagyobb gondot fordítják a hátterrendszer védelmére. David Yaacobi, az El Israel Airlines informatikai és biztonságtechnikai igazgatója elmondta, hogy minden lehetséges eszközzel igyekeznek megvédeni a légitársaságok vállalati webhelyeit. Az El Al főként a Sanctum cég AppShield 3.1 tűzfal-technológiáját használja.

Dan Mehan, a Federal Aviation Administration (FAA) informatikai főnöke a közelmúltban azt nyilatkozta, hogy a washingtoni törvényhozással szorosan együttműködve igyekeznek segíteni a légitársaságokat, többek között az inter-

netes megjelenéssel összefüggő biztonsági problémák megoldásában.

Az El Al IT-vezetője hozzátette: az izraeli légiközlekedés helyfoglalási rendszere eddig sem a szabvány IP-n futott, így nagyon megnehezítette az esetleges hacskek dolgát. A szeptemberi terrortámadás óta „csak” a szemlelet változott, valamennyi illetéktelen behatolási kísérletet terrortámadásnak minősítettek.

John Pescatore, a Gartner elemzője szerint az egyszerű állománybeli vállalati webhelyek kétharmada nincsen megfelelően védve a külső támadásokkal szemben: európai vagy egész világra szóló adatokat nem említi.

ZIMÁNYI KATALIN

Tanácstalanok az emberek

Az elmúlt év második felében a Taylor Nelson Sofres Modus Kft. megvizsgálta, hogy vajon mit tud a lakosság a távközlési liberalizációtól várható változásokról. Az egyik kérdés például azt firtatta, hogy az emberek mennyire ismerik az új szolgáltatókat.

A felmérését fél éven keresztül, heti rendszerességgel végezték egy reprezentatív lakossági mintán. A válaszból kiderült, hogy 2001 októberéig gyakorlatilag nem bővült azoknak a köre, akik tudnak a liberalizáció tényéről, s részarányuk 30 százalék körül maradt. Október elejéről azonban már növekedés indult, és az év végére minden 10 emberből 4 halott már arról, hogy 2002-től szabadon választhat távközlési szolgáltatót.

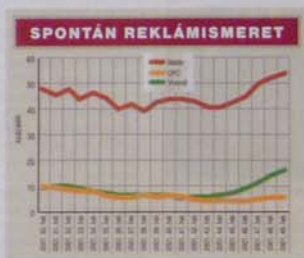
Ehétől módon a legtöbben a Matávot ismerik, az elmúlt időszakban azonban – az ismertséget tekintve – kétszázalékkal a Vivendit is nyertesse: spontán ismertsége 2001 végén közel 10 százalékkal emelkedett. A távközlési piac jövőjének szempontjából érdekes kérdés, mennyire ragaszkodnak az előfizetők a szolgáltatókhoz. A felmérés legfőbb tanulsága az, hogy a piacon általánosságban az el nem köteleződés jellemzi, és az ügyfelek nagyban érzékenyek az árra. A megkérdezettek kétharmada mégsem tudta megmondani, hogy konkrét döntési helyzetben melyik szolgáltatóval kötne szerződést a legnagyobb valószínűséggel.

Minden ösödésébe ma a vezetékes távközlésé piactól az jellemzi, hogy nincsenek konkrét üzenetek, alternatívák. Az emberek észlelték az eddigi rendszer hiányait, de még nem álltak át a valódi piaci alapú gondolkodásra. Ennek az a fő oka, hogy egyelőre nincs elegendő információjuk a szolgáltatók közötti választásról.

Feljött a Vivendi

A múlt év második felében szinte egyáltalán nem változott azok részaránya, akiknek tudomásuk volt az internet és a kábeltelevízió-hálózatok használatáról telefonos szolgáltatókról: az előbőről a felnőtt lakosság 35 százaléka hallott már, az utóbőről 27 százalék.

Nagyon fontos a távközlési cégek ismertségének változása. A felmérésben a következő cégek szerepeltek: Antenna Hungaria, British Telecom, Déliut, Emi-tel, EPA HCS, Fibernet, HTCC, HungaroTel, Kelet-Nógrád Csom, Matáv, Mofon Telefonárság, Pápaiel, UPC, Vivendi. Nem meglepés, hogy a megkérdezettek leggyakrabban a Matávot ismerték meg a legtovább, nagyjából 80 százaléka – ha magától kellett vezeték nélküli szolgáltatót megneveznie (spontán ismeret) – a Matávot említette. Ez a kutatók szerint kiemelkedően magas érték a felmérés fél éve

alatt gyakorlatilag nem változott. A Matáv után következő Vivendi jóval kevésbé ismert: október végéig a spontán ismereti indexe mindössze 15-18 százalék körül alakult, az év végére azonban sikerült elmutatót 25 százalékra feltornoznia. A vizsgált szolgáltatók közül még kiemelhető a UPC és az Antenna Hungaria a maga 10 százalékos körüli mutatóival. A többi cég a spontán ismeret felmérésében 5 százalék alatt maradt.

Amikor a válaszadók a cégeknek felsorolásával segítették, nagyjából ugyanazek volt a tendenciák. A Matáv értéke 90 százalékos feletti volt, az Antenna Hungariáról, a UPC-ről és a Vivendiről 2001 végén a megkérdezettek nagyjából a 40 százaléka hallott már, a Vivendi indexe október végétől 10 százalékkal nőtt. A többi vizsgált cég „segítési ismereti indexe” 10 százalék alatt maradt.

Öt százalék már számít

A felmérés adatai szerint, ha a versenytársak a Matáv áránál 5 százalékkal kisebb árakat kínáltnának, akkor majdnem a kétszázalékos duzzasztáinak a legnagyobb valószínűséggel átszámítható, most még Matáv-előfizető csoportját. A 10 százalékos, illetve a 20 százalékos árcsökkenés hozadéka már nem arányos az engedélyezett mértékkel: úgy tűnik, hogy az 5 százalékos árcsökkenésnek lehetne a legnagyobb viszonylagos hozadéka.

A vizsgált eredményei alapján a piacukról feltehetően kijelenthető, hogy 2001 végén a magyar felnőtt lakosság körében a tanácstalanság és a döntésképesség a jellemző. A piacon nincs elég üzenet, elég információ a potenciális fogyasztóknak – ez alól ma még csak a Matáv kivétel. A válaszadók 66 százaléka nem tudta, melyik céget szeretné szolgáltatójának, ha szabadon választhatna.

MALLÁS JUDIT

• online: www.modus.hu
www.szft.hu/infomag_arkivban.php (2002.01)

Út a teljes versenyig

Tíz-tizenkét évvel ezelőtt, ha telefonról – leginkább peraz telefonhányorról – beszélünk, akkor gyakran emlegettük a Magyar Postát, a postai vonalakat. Elég sokáig tartott, ameddig közüdomásával vált, hogy a postának már semmi köze sincs a távközléshez, 1989. január 1-jén ugyanis a hajdani Magyar Postát három részre osztották: ekkor jött létre a Magyar Távközlési Vállalat, a Magyar Műsorszóró Vállalat és a Magyar Posta. A három vállalat 1991-ben, az átalakulási törvény hatálybalépése után egyszemélyes, állami tulajdonú részvénytársasággá alakult.

Az elmúlt évtized távközlésének következő mérőköve a távközlési törvény 1993. július 1-jei hatálybalépése volt: ekkor indulhatott meg a távközlés privatizációja. A távközlési törvény a közúti távbeszélő-szolgáltatást (nemzetközi, belföldi hívások), helyi annak jelentőségére, hiányára és fejlesztési igényére való tekintettel a koncessziós körbe sorolta. A jövő szempontjából lényeges lépés volt, hogy egy miniszteri rendelet 54 primer körzetre osztotta fel a helyi távbeszélő-szolgáltatás piacát.

1993 áprilisában jelent meg a Matáv kisebbségi részvényesekéjére kiírt privatizációs pályázat, valamint a távbeszélő-szolgáltatásra vonatkozó koncessziós pályázat. A nyertes a Deutsche Telekom és az Ameriflex konzorciuma lett, az értékesítési és koncessziós szerződések 1993 decemberében kötődtek meg.

A Matávban – hármas értékesítési tranzakció után – mára az állami rész tulajdonban egyetlen, 10 ezer forintos névértékű arányszerevénye szerepelt. A társaság papírját 1998-ban bevezették a budapesti és a New York-i tőzsdére. A helyi koncessziós telefonos szolgáltatók kiválasztását 25 primer körzetre 1993 szeptemberében írták ki a pályázatot. Az eljárás révén 1994. február 28-án 13 nyertes pályázó konzorciummal kezdődött meg a tárgyalások. A koncessziós szerződések 1994 májusában és júniusában írták alá.

Az 1990 óta működő Westel Rádiótelefon Kft.-vel (NMT 450-es rendszer) 1994-ben jött létre a koncessziós szerződés. Az 1993-as koncessziós pályázat lehetővé tette a Westel 900 és a Pannon GSM piacra lépését. A harmadik GSM-szolgáltató, a Vodafone – koncessziós szerződése alapján – 1999-ben lépett a piacra. A műsorszórás és -elosztás országos jogviszonya – a törvényi rendelkezések alapján, koncessziós szerződés nélkül – ma még mindig az Antenna Hungariától illeti meg.

A magyarországi távközlési verseny piac kialakulása szempontjából az 1999-es év mérőköveinek tekinthető: ekkor adták ki az első IP alapú telefonos szolgáltatást (VoIP) engedélyt. S végül két fontos dátum a közelmúltból: 2001. december 23. – az új hírközlési törvény hatálybalépése, a Hírközlési Döntőbizottság megalakulása; 2002. január 31. – megszűnik a Matáv országos koncessziós szerződése; az egyetemes szolgáltatási szerződés lép a helyébe.

(Forrás: Tankönyv, 2000., Magyar Közigazgatási Intézet)

NAGY ÜZLET

A távközlési beruházások folyó árán 23 milliót érték 1994 és 1999 között együttesen közel 800 milliárd forint.

A távközlési iparág 2010-re az előrejelzések szerint a GDP 6,1 százalékát adja majd.

(Forrás: a GKI tanulmánya, 2000)

Ne hagyja magát rábeszélni a kakukktojásra!

Használjon továbbra is eredeti EPSON kellékanyagokat.

A ragyogó minőségért és a kiváló eredményért csak egyet tehet:

Válassza az eredeti EPSON termékeket.

Így végül Ön és ügyfelei is tökéletesen elégedettek lesznek.

Az eredeti EPSON kellékanyagokat kizárólag hivatalos nagykereskedőinknél találják meg!

Mint a kéktervező forgalmazójánál:
www.epson.hu

Eredeti EPSON minőséggel állunk a rendelkezésükre:

HRP
HRP HUNGARY KFT

**INGRAM
MICRO**

T.R.A.D.E
R.A. Trade Kft.

COLOUR YOUR LIFE

EPSON[®]

A digitális jövő térképe

Magyarország a BME-Unesco Információs Társadalom- és Trendkutató Központ és a Társadalomkutatói Intézet közös kutatócsoportja révén vesz részt a World Internet Project (WIP) programban, Dessewffy Tibor és Fábiny Zoltán vezetésével. A csoport az első adatfelvétel átfogó elemzéséről májusban jelentet meg könyvet. Dessewffy Tiborral a WIP-programról Mihancsik Zsófia beszélgetett.

– A vizsgálat eddig publikált számvevő eredményei nagyrészt olyan adatok, amelyek jóval parazzi évszázad előtti állományok. Például az, hogy felülülkő végzettséget szerzett, nagyodrosban lakó, érelmesítő jogállású fiatal emberek használják leggyakrabban az internetet.

– Egy szociológiai vizsgálatnak nem feltétlenül az a célja, hogy megírja ország újdonságokat mutatókat ki, hanem az, hogy bizonyos számokról, adatokról bebizonyosít, bevilágít, tehát nyomtalan lehet rájuk hivatkozni. Természetesen a különböző piackutató cégek minden héten hoznak ki új adatokat, főként a penetrációról. A WIP-kutatásnak különleges helye van a kutatások sorában. Ugyanis ez az első olyan nemzetközi szakmai program, amely 15 országban párhuzamosan, tíz éven keresztül, évről évre megméri a populációkat keretében kutatja az internethasználatot és annak társadalmi hatásait. Ebből következik, hogy például adatokért lehet majd kapti a kutatásból arra vonatkozóan, hogy ez a fordulat, amely most a szemünk előtt, a zsebtüskén, a filicéknél, a látképekben, az asztalunkon zajlik, hogyan ment végbe.

– És hogy milyen fordulatom-e...
– Igen, bár ebben nem kétkedem, anzi minden változat meg. Persze ha a fordulatnál halottakban és kiont vérben mérjük, sem beszélhetünk fordulatról. Akkor sem, ha az várjuk tőle, hogy gyökereit átkalítsa a tulajdonosok. De a tekintetben igazi fordulat, hogy radikálisan megváltoztatja az, ahogyan kommunikálunk, gondolkodunk, kapcsolatot kerestünk. Előre, ha felidézzük, milyen hihetetlen változások hozott az életünkbe a televízió: átforgatta a kognitív szerzőt, az időtartományt, sőt a politikát, és a múlt százakban jelszó volt az, Csakhogy ezelőtt a világhoz közelíthetünk tudnak, mert a televízió eljérésekor épp az keveset voltak el, ami az a kutatás érem számunkra: az, hogy akkor vesztünk lételetet, amikor a folyamat még nem bontakozott ki a maga teljesességében, és egyre többet tudunk mondani róla, ahogy terjed a dolog. A WIP-kutatás nemcsak a használókra is összpontosít, mint a piackutatók, hanem kíváncsi a terjesztésre is, ezért egyszerre nézi a felhasználókat és azokat, akik nem használják a netet. Ezzel érezte megváltást mindkét csoport, az értékelésnek, antitűköt is beleértve. Minthogy ugyanazokhoz az emberekhez megyünk vissza, így olyan kérdéseket is feltehetünk, amelyek csak összehasonlításban értelmezhetők.

Dessewffy Tibor: nincs internetfüggőség

– Mondjuk, két év múlva megállapítjuk, hogy elmosódult történet az internethasználatban: már a közép- és felsőosztályban vannak az internetezők. A tényen kívül mi következik ebből?

– Ez még önmagában semmit nem jelent, azon túl, hogy nagyon fontos adatsor lesz, mert diagnosztizál egy folyamatot. Tudjuk például, hogy ma Svédországban az internetező aránya meghaladja a lakosság 70 százalékát is. Persze ez már önmagában is érdekes adat, de ennél sokkal fontosabb kérdés az, hogy mire használják az emberek a netet, illetve hogy ez milyen válto-

zások okoz az antitűkötben, az értékekben. Például egy internetező elvesszenetebb vagy kevésbé elvesztett érzi-e magát a világban: hogy így érzi-e, nőt vagy épp ellenkezőleg, csökkent a kompetenciája, a döntési képessége, illetve a döntésekre való befolyásolási lehetősége. Ezzel ugyanis az az adat nem mond sokat, hogy hányan használják az internetet. Melyikkel kell menni: meg kell nézni, hogy az illető szövegekre vagy információterítésre használja-e a háló, milyen típusú információkat, illetve milyen típusú szövegeket keres vele, mi ezek az arányai – és változik-e – a felhasználók körében. Vagy érdemes például megnézni, hogy azoknál a nőknél, akik használják az internetet, inkább megjelenik-e egy emancipációs érzék, mint azoknál, akik nem használják. Vizsgálat nélkül nem lehet kitalálni, hogy ebben segít-e a technológia. Az empirikus kutatás nem pótolhatja a gondolatokat, de a gondolatokat csak jól lemezi az adatok; például az a közeletet tévedt, hogy az internet teljesen atomizálja a világot, az emberek kis szét kuckókban élnek a gép előtt, és a legnagyobb tragédiának az tekintik, amikor lerobbán a merevségük. Valószínűleg azoknak van igazuk, akik szerint az internet hihetetlenül erős közösségeket, emberi kapcsolatokat hoz létre: egyszerűen először is ember már meglevő kapcsolatrendszerét, másrészt új embereket hoz be. Ez azonban nem lehet találgatás kérdése: ellenőrizni kell és megnézni, melyik élelméleti témájuk áll az empirikus vizsgálatok. És akkor kiderül, hogy nincs internetfüggőség, amelyben emberek leszárványok, éhen halnak, begyógyznak. Ha az ember szeret valamit csinálni és áldor rá az idejéről, az még nem az érték. Am az internetről szóló diskurzus, úgy azért, mert nagyon új a jelenség, az ilyen jellegű rivalizáló anekdoták uralkodnak. Ezeket teszi helyre egy ilyen vizsgálat.

– Meglepetésemből, hogy azokban a családokban, ahol rendszeresen használják az internetet, egyik családtag sem éri úgy, hogy az internet elvonja a másikat a családtól. Noha sokak szerint az internetezés valóban így működik, hogy ha valaki rákattint, hónapokig nem tud lecsúszni róla, és csak aztán kerülök az internethasználat normális medrébe.

– Itt a televízióval van összevetve a dolog. Az elsődleges félelem az volt, hogy ha a televízió hirtelen befejező az emberek életében, és négy órát elvett belőle, akkor mi lesz, ha éret még rajón az internethasználat. Csakhogy az internet a televíziótól vesz el időt. Persze ez is függ attól, milyen felhasználóval van szó, mert aki a tévében is a híreket keresi, tehát a magasán képzett ember, az valószínűleg nagyobb gyakorisággal, nagyobb affinitással használja az internetet, hiszen az is hírforrásnak tekint. De az internettel kapcsolatos tudományos elméletek megfogalmazásánál épp az teszi nehezé, hogy hihetetlenül gyorsan mozgó célpontokra próbálni lőni. Ma azt mondjuk, hogy az internet az anonim kommunikáció elősegítő médiuma; két hónap múlva azonban megjelenhet egy olyan társadalmi, amellyel minden webplátalógás nyomom követhető lesz, tehát az egész elmélet borul. A vizsgálatok egyébként azt mutatják, hogy az internethasználatban is a normális szocializációs tendencia működik: a megszokás. Minél régebben internetezik valaki, annál inkább hajlamos rá, hogy egyre szélesebb körben használja az internetet: vásárlásra, bankutalálásra, aukciókitalásra. Ez főként az egyesült államokbeli adatok tükrében világos, hiszen ott nagyobb számban találunk olyan csoportokat, amelyek már 6-7 éve használják a világháló. A felhasználó tehát megtanulta, hogy az e-mail-ezésen kívül mi mindent kezdhet még az internettel – bár az e-mail ott is messze a legtöbbet használt funkció.

– Azt mondta, az internet bővíti az ember kapcsolatát körét. Hogyan, ha az adatok szerint az internetezőknek csak egy kisebbség esetel: az összes felhasználó felét egyáltalán nem, a másik felének is csak u 23 százalékát rendszeresen?

– Például az e-mail révén. Ha az olyan szakmai ügyben akar lenni valakinek, ismeretlenül is nyudtan meglehet. Ha valaki Real Madrid-szurkolókkal akar eszmét cserélni, a honlapján talál ilyen címeket. Az egyik legfontosabb kérdés éppen az, hogy miért emyire népszerű az e-mail. Az ember ilyenkor ösztönösen a hagyományos postai levéllel veti össze a dolgot, és ez rossz megközelítés. Mert a telefonnal két összehasonlítást. Mi az előnye az e-mailnek vagy az SMS-nek a telefonnal szemben? Elgondoljuk: nálam van a kontroll. En döntöm el, mikor reagálok rá. És az sem véletlen, hogy az emberek sokkal szellemesebben e-mailben és SMS-ben. Ezt Goffman sztaga-nek és backstage-nak, tehát színpadnak és színpad mögötti területnek nevezi. Ha ugyanis valós időben zajló kommunikációban veszek részt, nincs backstage, kint vagy folyamatosan a színpadon, és az nem vagyok kommunikációs virtuóz, akkor ez a helyzet állandó stressz jár. Ezt lehet megváltani azzal, ha átmegeg a backstage-re: átrágnom készlet-háromszort a telet, és amikor írhetsz van, válaszolok rá. Nálam van a kommunikáció fölött az ellenőrzés. Ez persze csak utalóg gondolkodás; azt próbálom racionálisan, amit a számok mutatnak.

– Nagyon jó, ha egy ilyen vizsgálat leírja, hogy az internet függvényében hogyan változik az emberek gondolkodásmódja, attitűdje, értékrendje. De mi lesz ennek a gyakorlati haszna? És lehet-e előre jelezni ezeket a változásokat?

– A bonyomításaim mondtam csak el. Az autot-

lás erőzője valószínűleg bekövetkezik, hiszen az internet hihetetlen mennyiségű felületet nyit meg: ez az, amit testvérzabánok neveznek. Ahhoz azonban, hogy erről biztosan mondhasunk valamit, az internetezők arányának el kellene érnie a kritikus tömeget. A decemberi adatok mellett – a magyar lakosság 17 százaléka internetezik, és csak 5 százalék otthon – nehéz bármint is foglalan állítani, annál is inkább, mert a használat fogalma sem tisztázva az is használó, aki naponta csak egyszer internetezik, meg az is, aki napi négy órát lóg a neten. Az autoritás erőzője egyébként valószínűleg azt jelenti majd, hogy egyre inkább jellemző lesz a sokszínűség iránti nyitottság. Olyan generáció fog felnőni, amely a saját igazához nem ragaszkodik mániákusan, a választás lehetőségét nagyon fontosnak tartja, és a választás lehetőségét úgy-énen használja.

– A WIP figyel arra a szempontra is, amelyre a televízió megjelenésekor nem figyeltek a társadalomkutatók, vagyis hogy miként változik a nem használók csoportjának viszonya az internethez. A jelenlegi fázisban a megkérdezettek 37 százaléka mondta azt, hogy azért nem használja az internetet, mert nem érdekli. Mégis ez a csoport, gondolom, tulajdonképpen aránytalanul az internetezésnek.

– Teljes mértékben, sőt: a ma nem internetező többi csoport is az. Vagyis azok, akik a számítógép hiányát jelelték meg ökként – ez 44 százalék – sőt azok is, akiknek ma még túl drága az internetezés – 22 százalék – vagy azok, akik azt mondták, nem értenek a dologhoz – ez 16 százalék volt. Az okok közül látszólag

kenő kulturális, kettő gazdasági. Nem így van, bizonyos értelemben mind a négy kulturális. Először is: a számítógép hiánya nem abszolútzállható érv, hiszen számtalan közösségi hozzáférés van, a Sulnet, a teleházak, egyre több könyvtárban működik számítógép, vagyis sok helyen lehet ingyen internetezni. A másik ok, hogy túl drága az internetezés, természetesen létező visszatartó erő, arról nem is beszélve, hogy épp most ment csödbe a kárvízió, és a többi ingyenes szolgáltatással is baj van. De az, hogy mi drága, kulturális kérdés is. Nyilvánvaló, ha a kenyér és az internet közeli választani, akkor a kenyéret választom, de az már nem egyértelmű, hogy a mobiltelefon mellett fogok dönteni az internettel szemben. Az ilyen döntés mindig mérlegelés, egy kulturális meghatározott értékrend leképeződése. A „nem érdekel” és a „nem tudom használni” típusú válasz pedig akkor válik igazán drámaivá, ha az életkor függvényében is vizsgáljuk. Ez a keresztábrába egyébként éppen most készült el. Minél magasabb az életkor, annál több a „nem érdekel” válasz, az ötven év felettieknél 60 százalék. Ez azért érdekes, mert egyfelől elképesztő reklámhadjárat kísér az internet terjedését, szolgáltatók, telefonárságok bombázó hirdetésekkel az embereket, de van egy sor kormányzati intézkedés is az internetezés népszerűsítésére. Ezek azonban mind a tinédzsereket, a fiatalokat, a magasan képzetteket célozzák meg, azokat a csoportokat tehát, amelyek ennélkül is törekszenek az internethasználatra, eltűntni se lehetne őket tőle. Miközben senki sem szól a 30, 40, 50 évesekhez, pláne nem az idősebbekhez, holott hihetetlenül fontos volna

bevonni őket is, mert az elektronikus kormányzat, az önkormányzati, banki, egészségügyi internetes ügyintézés nekik volna a legfontosabb. Nem véletlen, hogy az Európai Unióban abszolút elsőbbséget élveznek a különböző senior programok. A másik: Magyarországon nemcsak az idősek vannak kiszolgáltatott helyzetben, hanem azok is, akik a települési lejtőn az alacsony szinteket foglalják el. Még ma is igen nagy civilizációs depriváció kisvárosban vagy faluban lakni. Ezen a csoportokon nagyon sokat segíthetne az internet, mégis ők azok, akik egyáltalán nem érdeklődnek iránta. Ez pedig azoknak a felelőssége is, akik a kampányokat csinálják. Üzleti szempontból persze érthető, ha ezek a csoportok kimaradnak: a rövid távú üzleti érdekek mást diktálnak. Azon azonban csodálkozom, hogy nincsenek olyan szövetségek, amelyek az érdeket cégeket összefognák, és hosszabb távú felvilágosító kampányt indítanak azok megnyeréséért, akiket a rövid távú üzletpolitikai figyelman kívül hagy. Az meg képtelen vagyok felgöngy, miért nincsenek kormányzat szinten sokkal nagyobb erőfeszítések arra, hogy az időseket, az eleseneket, a vidéken élőket jobban bevonják. Holott az internet egyik nagy előnye épp az, hogy nagyon gyorsan felhozhat elmaradott térségeket és lemaradt csoportokat. ☞

• online: www.itt.hu
www.cog.uca.edu/pages/InternetDaily.asp

Mekkora a világ?

Velünk kicsi...

AT&T

Belföldi és Nemzetközi üzleti-kommunikáció az AT&T hálózatán keresztül
 web: www.att.com/hungary telefon: +36 (1) 382-5588 e-mail: framrelay@att.hu

BMF ÁLLÁSPIRZE

TOOTHBOOL ONLINE

1081 Budapest, Népszínház u. 8
<http://bmfab.iaeste.hu>
 Tel.: 210 1450/174
 bmfab@iaeste.hu
 Felkészítő Napok:
 2002. március 5-6

BMF ÁLLÁSPIRZE
2002. március 13.

Est Editor

AKTIV

1080

IDG REPRÓ

Szolgáltatásaink:

Macra és PC-n készült PostScript munkák leválogása (Socart Dólev 25%)

szkenelés (Graftek Magnason 280 l dobozkenner)

kromalínkészítés (DuPont Europeprint)

Továbbá vállalunk teljes nyomdai kivitelezést is! Anyagot e-mailben is elfogadunk!

1065 Budapest, Révay u. 10.
 Telefon: 474-8854, Telefax: 269-5676, E-mail: repro@idg.hu

IDG

e NEVEZÉSI FELHÍVÁS

Az eFestival multimédia verseny, amely idén is várja honlapok, portálok, CD-ROM-ok, DVD-k és eCommerce megoldások jelentkezőit ezzel a céllal, hogy segítse megismerését a közönségnek a legújabb és a legérdekesebb multimédia alkotásokat. **Nevezési kategóriák:**
 A magyar kulturális örökség digitális megőrzése • eLearning • Művelődéstudományi Információs Elektronikus kereskedelem (eCommerce, eBusiness)

A verseny szabályai

- A Felvételi nevezést mondhatni, aki rendelkezik a versenyre felhasználási joggal. A verseny nyelve magyar, vagy ha többnyelvű, az egyik nyelv köztül magyar legyen. A verseny márc 2002. január 1-étől 2002. április 30-ig közti publikált multimédia alkotásokat, vagy a nevezés időpontjában is működő, nyilvánosan hozzáférhető online szolgáltatásokat kell kenne.
- A nevezési díj 10.000,- Ft.
- A versenycsomag tartalmazza:
 - a CD-ROM-ot 12 db screen-shotal,
 - a versenyről szöveges bemutatást 5 oldalban és 1-5-2 oldalban,
 - az alkotók) megnevezését, önéletrajzát,
 - a cégcímét (ha a pályázat szerzője),
 - a Regisztrációs Lapot illőhöz, aláírva (szervezetk esetén cégcímű aláírással),
 - a baráti igazolás másolatát a nevezési díj átutalásáról,
 - CD-ROM vagy DVD versenyművet esetén azok egy példányát.
- A Regisztrációs Lap kitöltését a Regisztrációs Lap mentőpontból vagy e-mailen igényelhető (efestival@efestival.hu).
- A versenycsomagot legkésőbb 2002. április 30-án, 24.00 óráig kell postára adni, ajánlott levelet. A kiáramony megérkezésétől mindenképp visszatérítést kap. Ha nem érkezik visszatérítés, 2002. május 15-ig van kiadóhatóság kiadásra. A versenycsomagokat április 30-án 2002. május 5-án.

Postacím: Festiválroda, 1255 Budapest, Pf. 30.

5. Ugyanaz a személy vagy szervezet több versenyművet is nevezhet a Festiválra, de kategóriákról legfeljebb egyet. Egyműt 1000 nevezés esetén valamennyi versenyművet külön levélben kell ajánlani a Festiválrodának, és valamennyi után meg kell fizetni a nevezési díjat.

6. Bővebb információ a www.eFestival.hu címen.

EMPRE Kommunikációs Ügynökség • Magyar Tartalompiaci Szövetség • Webgen Ft.

▼ Az eFestival 2001 kái első helyezettei: **Idé első pályázónak az Office Depot**

PÁTRBA Pátrba Font Resource

Megyeresség UTIRFO Pátrba, Tiszérvár 98

11020

ÜZLETI KAPCSOLAT KÜLFÖLDÖN?

Szerepeltesse IT-cégét Ön is ingyenesen az ITDH partnerkeresési adatbázisában!

A Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Kht. (ITD Hungary) a jövőben kiemelt szinten kezeli a Magyarországon jelen lévő informatikai cégek megismerését, a hazai informatikai és távközlési piac aktuális helyzetének felmérését, a piac gazdasági szereplőinek támogatását.

A hazai ICT szektor szereplőinek fejlődése és üzleti lehetőségeik bővítése érdekében az ITD Hungary összeállított egy kétnyelvű (magyar és angol), CD-n megjelenő, a magyar ICT-piac szereplőit bemutató anyagot.

Az ITD Hungary irodahálózatán keresztül (28 országban és Magyarországon), valamint a Gazdasági Minisztérium és a Külügyminisztérium révén terjeszti a CD-t a magyarországi üzleti kapcsolatokat kereső vállalatok körében.

Ezáltal az Ön cégének is lehetősége nyílik külföldi üzleti kapcsolatainak fejlesztésére!

Jelentkezését várjuk a következő címen:

BellResearch - 477-0100 (Farkas Norbert) • itdh.projekt@bellresearch.com • www.bellresearch.hu/itdh/projekt/info

KARRIER & Oktatás

KARRIER OLDALUNK A CONSULTATION MAGAZINNAK EGYŐTTMUNKÁJÁBAN KÉSZÜLT.

Amit a kísérőlevélről tudni érdemes

Az önéletrajz az egyes kivégzéseket a kísérőlevél, más néven motivációs levél. Elsődleges szerepe, hogy az olvasó gyorsan és egyértelműen lássa, hogy a pályázó miért is más jelölődik, milyen céljai vannak – röviden, közérthetően és elgondoltan, melyek bízalmat keltenek. Itt kell, hogy megnyerje a munkáltatót a pályázóval. Ez a néhány sor elég ahhoz, hogy ösztönözze a pályázót arra, hogy megírja az önéletrajzát.

Megfontolandó, hogy a kísérőlevél még az önéletrajzra is lehet hangsúlyozott, hiszen előválogatásnál nagyon kitalálják, hogy ki az pályázótól elvárt tapasztalatok közül, és nem általában az alapján, hogy sokat mennyire fordított asztal meggyőződéssel abban, hogy alkalmas (vagy-e az iskolai) jelei a pozícióval járó feladatok elvégzésére.

Ennek érdekében mit érdemes kihangsúlyozni, avagy tartalmi követelmények:

1. A levél legelőször feltüntetni utalunk a funkcióra, amelyből a pozícióra érkeztünk. Ez lehet terület, ajánló személyre utalás, személyes megbeszélésre felhívás, esetleg a cég kiváló személyére utalás, stb. – mindenképpen az ügyváltásról szólólag.
2. Ez a rész az előzőleg tapasztalatok, ismeretek, gyakorlati tapasztalatokról szól. Fontos, hogy konkréten említsük fel, és fokozza a pályázó személyes fejlődését, amelynek a meggyőzősége központi szerepe van, célszerű állomása, és követők az adott tapasztalatokból. E tapasztalatok nem foglalkoztak csak az a tudásokról, készségekről, amelyeket eddigi gyakorlatuk során szert tettek. Az ajánlatok a cég szövegében tudunk állítani – külön kiemelve a speciálisabb, előzetesek, előzetes szakmai tapasztalatokat, esetleg a szakmai „szerepeket” is – mindet konkrét, valóban „munka” magukra a pozíció bevétele, és – magánban – mennyire szavazunk az az állást az nyelvi, írástudás, és hogy mi nyerte el tetszésüket az állásajánlatban, miért érdekel bennünket, és hogy tapasztalatok mennyire vágy egybe az ill. megközelítéssel.
3. A következő rész szerepe a végül megválasztás. Itt vázlatosan, szövegesen el kell, hogy számítsuk a munkáltatóra – mielőtt formailag személyes találkozó-kérelmet írnánk meggyőzősége.
4. Utólagos önkritika, stb., és a munkáltatóval megadása (motiváció), orvosi felkészülés, stb.

A kísérőlevéllel kapcsolatos formai követelmények:

- legyen rövid, jól tagolt, szöveges – maximum 1 oldalas,
- logikus felépítés,
- konkrétumokkal tartalmazzon dinamikus előadásokban,
- kiemelkedő formailag egyszerű az önéletrajz (szövegben, betűtípust), de legyen kiemelt személyes nézőpontjával, kivétel (közvetlen),
- kiváló minőségű papírra készítsen, 10-12-es betűméret,
- a jelölés jól elgondolt, kézzel írtat csak szép minőségű kinyitással,
- legyenek a postai címre,
- nyelvi szöveg legyen lefordítva,
- feltüntetni írjuk alá, mindenképpen aláírni, és nem fényképezni aláírásait,
- legyen rajta az aktuális dátum,
- fényképezés, fényképek csak akkor kell küldeni, ha külön kéri.

 CONSULTATION MAGAZIN www.consultationmagazin.hu

1020

OKTATÓTEREM hasznosításához partnert keresünk

B számítógépes helyiség,
kivételével
a
XI. ker. Fehérvári úton,

Megközelíthető a 18, 41, 47-es
villamosokkal és a 14, 114-es
autóbuszokkal.

Érdeklődni lehet az

(1) 382-1554-es telefonszámon

09073

Műanyagipari Kft.
Számítástechnikai
munkatársat keres
rendszerüzemeltetési feladatra,
csepeli munkahelyre.

Szakirányú végzettség feltétel,
angolnyelvi-tudás
és a SAP rendszer
üzemeltetésében szerzett
tapasztalat előnyt jelent.

Szakmai önéletrajzát, kérjük,
az info@pannonpice.hu
címről küldje!

1020

P&BERT Management Consulting Group
"The Human Solution"

Nemzetközi ügyfeleknek
szolgáltató céghez keresünk

rendszergazdát

- 4 óras munkaidőben (P: 308).

Elvárások:

- közép- vagy felsőfokú informatikai végzettség,
- Microsoft Backoffice, Windows NT, Exchange, Firewall, DNS,
- HW és szerverüzemeltetés, valamint Linux-gyakorlat,
- Hmtt alapos ismerete, jártaság adatbázis-kezelésben,
- néhány éves, hasonló területen szerzett tapasztalat,
- angol nyelv minimál középfokú ismerete,
- gyors, hatékony munkavégzés, jó problémamegoldó készség.

Feladatok:

- cég 15-20 felhasználós Windows NT hálózati rendszerek üzemeltetése és karbantartása,
- a cég honlapjának karbantartása, tartalmi módosítások,
- a felhasználók támogatása,
- a vállalat különböző adataiban az adminisztratív feladatok elvégzése,
- hálózati rendszerfelügyelet.

Amit kínálunk:

- dinamikus, fiatalos munkakörnyezet,
- folyamatos fejlődési lehetőségek,
- versenyképes jövedelmet.

Amennyiben hirdetésünk felkeltette érdeklődését, kérjük, szakmai önéletrajzát a referenciáival együtt megküldje az alábbi címre:

P&BERT Management Consulting Kft.

1053 Budapest, Kossuth Lajos u. 1. Tel.: 483-2360, fax: 483-0699.

phert@acxero.hu, www.phert.hu, www.consultationmagazin.hu

1020

Gyerekként nagy dolgokról álmodozt. Most valóra válhatja álmait.

A butapei iroda az Információ Értékének (adatok, információ, statisztika, üzleti intelligencia) területére keres munkatársat...

Vezetői termékmenedzser
pozícióra

A JÓLT feladat:

- ügyfélkapcsolatok kezelése a legelőször a szolgáltatás, az ügyfelemelégedés elkövetésére,
- SAS-technológiák és megoldások ismeretével támogatás megújítása, illetve értékesítés stratégiai kidolgozása,
- projektek vezényelése (tervezés, kivétel, jelentés, ellenőrzés),
- készségfejlesztés (gyakorlati és elméleti).

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

Ismerkedjen a SAS-technológiával, és a SAS-technológiával együtt egyenlően vagy csapattal.

ADSL

mert netezni kell ;-)

EnterNet ADSL csomagok telefondíj nélkül 384/64 Kbit/s

6900 Ft/hó
Képlet díj 22 500 Ft
Csak magánüzeműek részére

Mindenkinek

1 számítógépes felhasználó
1 db e-mailcím
25 MB tárhely
20 MB web-tárhely
2 Ft/perc forgalmi díj
(de max. 6000 Ft/hó)

9900 Ft/hó
Képlet díj 22 500 Ft
Csak magánüzeműek részére

Egyéni

1 számítógépes felhasználó
1 db e-mailcím
25 MB tárhely
20 MB web-tárhely

10 800 Ft/hó
Képlet díj 22 500 Ft

Családi

3 db e-mailcím
75 MB tárhely
20 MB web-tárhely
ajándék hálózati kártya

19 800 Ft/hó
Képlet díj 22 500 Ft

Irodai

5 db e-mailcím
125 MB tárhely
50 MB web-tárhely
Hátérzőköt a kiszerelés

Az ADSL technológia segítségével a hagyományos vagy ISDN telefonvonalon, nagysebességű digitális vonallal alakít át. Így a modernes eléréshez képest 7-szer gyorsabban információt küldön vonal kiépítése és telefon forgalmi díj nélkül.

Ha IP-című Üzemi (üzemi) csomagokhoz kapcsolódni szeretnének, a csomagokhoz tartozó díjak, a 06 11 21 21 21 21 számán, illetve országos ügykezelési központunkon.

Az ADSL szolgáltatás részletei

A 06 11 21 21 21 21 számán

ADSL szolgáltatás részletei

Rudapest, Debrecen, Győr, Kaposvár, Kézdivásárhely, Miskolc, Pécs, Sopron, Székesfehérvár, Szombathely, Tatabánya, Zalaegerszeg

Szigorúan ellenőrzött felhasználók

Manapság az adat tekinthető egy vállalat legfontosabb vagyonának, így érthető, hogy védelmére fokozottabban mértékben fordítanak erőforrásokat. A védelem régebben is égető probléma volt, amikor a vállalati információs rendszere még egyetlen központosított platformon futott. Ma bonyolítja a helyzetet, hogy a vállalati rendszerek elosztottak és heterogén válnak, s ez, a védelmi megoldások sokfélesége mellett, az ilyen jellegű költségeket is növeli.

Ma egy nagyvállalat információs infrastruktúrája számos, egymással inkompatibilis, esetleg földrajzilag is elkülönülő operációs rendszerekből, alkalmazásokból, adatbázisokból áll. Ráadásul maga a szervezet is dinamikusban változó munkatársi gárdával dolgozik, s ezekben még hozzájön a belső adatokat kívülről elérő felhasználók, partnerek, ügyfelek köze. A cégek hagyományos hálózatban, kézi irányítású felügyelettel a felhasználókat és azok hozzáférései jogait. Ez azt jelentette, hogy minden átmenetű saját adminisztrációs koncepcióval és egymástól elzáró felügyeleti szoftverrel, szolgáltatással rendelkezett, s mindez főbb, speciális tudat. Közvető rendszerfelügyelői igényelt. Azaz, hogy a vállalatban belül a platformok számára egyes arányban nélt a biztonsági rendszerek száma is, felvetette a dilemmát: miként lehet szigorú és költséghatékony felügyeletet gyakorolni e sokféleség felett? A szervezetek természetesen maximális

telmékenységre törekednek, ám ezt nehezebb elérni, ha az elosztott rendszereken minden változás foganatosítása időt és energiát pazarol – eddig ugyanis mindenlét manóvalisan kellett az adatokat bevenni, s koordinálni.

nálni a felhasználói jogokat, kialakítani a biztonságpolitikát, s ellenőrizni a rendszert. Azzal azonban, hogy automatizáljuk a felhasználókkal kapcsolatos összes teendőt, a rendszergazdák hatékonyabban tudnak gazdálkodni a saját és a felhasználók idejével.

Az az ideális helyzet, amikor egyetlen központi helyről egységesen lehet felügyeleti az alkalmazások és platformhoz tartozó jogosultságokat, s a biztonsági adminisztrátoroknak központi rájárásuk van az egész rendszerre, innen kezelhetik a felhasználók hozzáférései jogait. Az elosztott rendszereken megvalósuló biztonsági felügyeleti így még könnyebb, hanem központosítja az ellenőrzést. A legjobb biztonsági felügyeleti rendszereken egyaránt ta-

lálható ötközlés, bejelentkezés-kezelés, továbbá a rendszer képes interaktív kommunikálni más biztonságos it-tal is. E rendszereknek nyitnak és rugalmasnak kell lenniük, hiszen az adminisztrátor csak így tud költséghatékony és gyors integrációs munkát végezni a platformok között.

A felhasználóknak ugyanakkor az jelenlét problémát – s jelent sok helyen ma is –, hogy akár feladat jelzőt is meg kellett (volna) bejelezniük, s ugyanennyiszert elvégezni a bejelentkezési procedúrát. Egy jól adminisztrált biztonsági rendszerben már elegendő egy jelszót megjegyezni: a kiosztott hozzáférései jogok ugyanis automatikusan terjednek az összes platformon.

A BMC az InControl for Security Management névű biztonság-felügyeleti termékcsaláddal kínálja a fentebb vázolt problémák megoldására. A termékcsalád központi magját a Control-SA képezi, ez az egész rendszer technikai architektúrája. E termék több alkotóelemből áll.

– Az Enterprise SecurityStation lényegében egy szerver és egy központi biztonsági adminisztrációs című (repository) együttese, amely – a felügyeleti grafikus felülettel (GUI) együtt – az ellenőrzés központja a szervezeti felügyeleti rendszere fölött. E című – amelyet inkább ODBC-adatbázisnak, mintsem LDAP-könyvtárnak lehet tekinteni) – jelenleg az Oracle- és a Sybase-t támogatja.

– A Control-SA/Agens szoftvermodulok

a rezidens vagy natív hozzáférés-ellenőrző szoftveralkalmazók kezelik a vállalati IT-rendszer különböző platformján és alkalmazásain. A Control-SA GUI segítségével a biztonsági felelős rendszergazdák követhetik, ellenőrizhetik és auditálhatják a jogosultságokban bekövetkezett változásokat, beleértve az operációs rendszereket, az adatbázisokat és címűrakat, elektronikus levelezést, a csoportmunkát, illetve üzleti alkalmazásokat.

A nyílt architektúra rugalmasságát biztosítja a Control-SA számára. A Universal Security Administration API (USAAP) jóvoltából egyszerűen és zökkenőmentesen lehet integrálni külső és belső fejlesztésű biztonsági rendszereket. A skálázhatóság és az átjárhatóság révén ugyanakkor a biztonság-felügyeletet ki lehet terjeszteni olyan addicionális alkalmazásokra, mint behatárolás, fizikai biztonság, vezető információ és humánerőforrás-rendszerek. A HR-rendszerek felé kiegészítő kapcsolatot is jelent, hogy az azokból származó információk alapján a Control-SA automatikusan létrehozza az új belépők accountjait a megfelelő rendszereken, illetve automatikusan törli azokat, akik elhagyták a vállalatot.

A BMC által kínált megoldás rendelkezik jelszó-szinkronizálási lehetőséggel is, így a felhasználóknak – mint egy SSO-alkalmazás (egypontos bejelentkezés) esetében – elég egy jelszót megjegyezniük. (X)

Mennyi időt tölt Ön monitor előtt?
Szemének kimelése mellett
a **FLATRON** monitorral
ez több is lehet.

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, **FLATRON**

A Magyar Optikus Ipartestület
ajánlásával, 2000. november 14.

A **FLATRON** monitor előnyei:

- Szemkimelő képerrő
- Torzításmentes képalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

2001. legjobb terméke

FLATRON™

LG Electronics Magyar Kft.
<http://www.flatron.com>

Élet Láttat